

66/17

KH. GENT, AFD. KORTRIJK, 1STE KAMER,
15 SEPTEMBER 2016

Voorzitter: P. Deseyne
Rechters in handelszaken: P. De Smet en M. Van Eeckhout
Advocaat: R. Devloo (Kortrijk)

PROCEDURE INNING ONBETWISTE GELDSCHULDEN – VERPLICHT KARAKTER – GERECHTSKOSTEN

Indien de dagvaarding zelf aangeeft dat de eis een invordering is van een niet-betwiste, vaststaande en opeisbare geldschuld, zijn de dagvaardingskosten node-loze kosten. De nieuwe administratieve procedure voor invordering van onbetwiste geldschulden moet gevolgd worden. Artikel 866 Ger. W. laat aan de rechtbank toe om de gerechtskosten ten laste te leggen van de eisende partij.

Y. / Z.

(...)

Met dagvaarding van 04/07/2016 vordert de eisende partij jegens de verwerende partij de betaling van 2.238,81 EUR + de rente en de kosten van het geding.

Op de inleidende zitting van 1 september 2016 is de verwerende partij niet verschenen en de eisende partij vroeg jegens haar verstek en vonnis, waarbij de eisende partij haar vordering herleidde met 2.318,18 EUR betaald op 08/07/2016.

De vordering komt toelaatbaar en gegrond voor aan de hand van de door de eisende partij gegeven uitleg en de overgelegde stukken, behoudens wat volgt.

Wat de gerechtskosten betreft, stelt de rechtbank vast dat de eisende partij in de dagvaarding zelf aangeeft dat haar eis een invordering van een niet-betwiste, vaststaande en opeisbare geldschuld tot voorwerp heeft, waarvoor zij trouwens de behandeling in korte debatten vraagt in toepassing van art. 735, § 2 Ger. W. Voor dergelijke invorderingen heeft de wetgever een nieuwe, eenvoudige en goedkope procedure ingevoerd (art. 1394/20 t.e.m. 1394/27 Ger. W.), die op 2 juli 2016 in werking is getreden (KB 16 juni 2016, B.S. 22 juni 2016). De eisende partij geeft niet aan waarom zij *in casu* geen gebruik maakt van die specifieke procedure. Nochtans is het de uitdrukkelijke bedoeling van de wetgever om de rechtbank van koophandel te ontlasten door haar meer bepaald te ontheffen van taken die niets te maken hebben met haar kerntaak, zijnde het beslechten van rechtsgeschillen, eenvoudig omdat het gaat om de invordering van onbetwiste schulden, waaromtrent in de Memorie van toelichting bij het Wetsontwerp houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende

diverse bepalingen inzake justitie (zgn. Potpourriwet I) eveneens wordt gesteld dat het niet langer aangewezen is om onbetwiste schulden van meet af aan in te vorderen met toepassing van een jurisdictionele procedure, maar dat een administratieve procedure die uitmondt in een administratieve rechtshandeling daartoe volstaat (*Parl. St. Kamer* 2014-15, nr. 54-1219/1, 26-27). Naar het oordeel van de rechtbank zijn er *in casu* node-loze kosten gemaakt, zoals de kosten van dagvaarding. Art. 866 Ger.W. bepaalt dat node-loze kosten die veroorzaakt worden door toedoen van een ministerieel ambtenaar, te zijnen laste komen. In de rechtsleer wordt op goede gronden verdedigd dat het in art. 866 Ger. W. opgenomen principe - *in een procesecono-mische en kostenbeheersingsoptiek* - een ruime toepassing verdient, temeer het gezien wordt als een uiting van het algemeen beginsel inzake loyaliteit of goede trouw in het proces. Bepaalde rechtsleer acht het in artikel 866 Ger. W. opgenomen principe naar analogie zelfs van toepassing op de advocaat die optreedt als mandataris ad litem (zie B. Deconinck, "Art. 866 Gerechtelijk Wetboek" in *Comm. Ger.*, 2009, nrs. 4-7). In die omstandigheden worden de gerechtskosten van onderhavige procedure ten laste van de eisende partij gelegd, evenwel zonder dat dit afbreuk doet aan hetgeen is bepaald in art. 1024 Ger. W. wat de kosten van tenuitvoerlegging betreft.

(...)

Noot:

Van IUS naar IOS: de Invordering van Onbetwiste geldSchulden (IOS)

I. Wat zijn onbetwiste geldschulden (art. 1394/20 Ger. W.)

1. Het gaat om geldschulden van professionelen met betrekking tot hun professionele rechtsverkeer in de ruime zin, met name:

de schuld moet onbetwist zijn; dit mag ruim geïnterpreteerd worden, bijvoorbeeld is ook een onbetwiste schuld: een facturatie die initieel werd betwist, waarna de schuldeiser de facturatie heeft aangepast aan de betwisting, en waarna de schuldenaar na ingebrekestelling van het aangepaste saldo geen verdere betwisting meer voert (Kh. Gent, Afd. Kortrijk, 1ste kamer, 20 april 2017, elders in dit nummer);

de schuld moet een geldsom tot voorwerp hebben; de schuld moet vaststaand en opeisbaar zijn op de dag van de aanmaning bedoeld bij art. 1394/21 Ger. W.; het bedrag van de hoofdsom is niet determinerend; de hoofdsom van de schuld mag vermeerderd worden met de verhogingen waarin de wet voorziet en de invorderingskosten alsmede, in voorkomend geval en ten belope van ten hoogste 10 % van de hoofdsom van de schuld, alle interesten en strafbedingen;

dit alles met uitzondering van schulden van of ten aanzien van:

publieke overheden bedoeld in art. 1412bis, § 1 Ger. W.; schuldeisers of schuldenaren die niet zijn ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen of in een van de ondernemingsdatabanken van de andere lidstaten van

de Europese Unie in de zin van de Richtlijn 2009/101/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 strekkende tot het coördineren van de waarborgen, welke in de lidstaten worden verlangd van de vennootschappen in de zin van de tweede alinea van artikel 48 van het Verdrag, om de belangen te beschermen zowel van de deelnemers in deze vennootschappen als van derden, zulks teneinde die waarborgen gelijkwaardig te maken, waarvan de gelijkwaardigheid met de Kruispuntbank van Ondernemingen door de Koning wordt vastgesteld;

handelingen die niet zijn verricht in het kader van de activiteiten van de onderneming;

een faillissement, een gerechtelijke reorganisatie, een collectieve schuldenregeling en andere vormen van wettelijke samenloop;

niet-contractuele verbintenissen, tenzij zij:

a) het voorwerp uitmaken van een overeenkomst tussen de partijen of er een schuldbekentenis is, of

b) betrekking hebben op schulden uit hoofde van gemeenschappelijke eigendom van goederen: in die twee gevallen is een IOS-procedure wél mogelijk.

2. De gerechtsdeurwaarder heeft het monopolie (art. 519, § 1, 1bis Ger. W.) om de onbetwiste schulden in te vorderen, in naam en voor rekening van de schuldeiser, en op verzoek van de advocaat van de schuldeiser.

Dit laatste aspect (op verzoek van de advocaat) heeft al veel inkt doen vloeien. Sommigen lezen in de wet dat de gerechtsdeurwaarder "uitsluitend" op verzoek van een advocaat mag optreden (Lamon, H., "De vernieuwde rol van de advocaat in het burgerlijk proces na de Potpourri-Wetten, p. 65, in Vanbiervliet, W. (Ed.), "De Potpourri-Wetten. Een eerste evaluatie van de waaiers aan quick wins, reparaties en grondslagen voor organisatorische vernieuwingen" schrijft uitdrukkelijk: "Artikel 1394/20 Ger. W. bepaalt dus dat de advocaat over een exclusieve 'opstartbevoegdheid' beschikt voor deze procedure"). Hoewel ik het grondig eens ben met deze auteurs, dat de advocatuur uitstekend werk kan verrichten bij de invordering van welkdanige schulden, ook de onbetwiste, kan ik niet anders dan vaststellen dat de wet geen enkele sanctie voorziet indien er geen verzoek van een advocaat voorligt. De wet sluit evenmin uit dat de gerechtsdeurwaarder mag optreden op verzoek van een andere persoon dan een advocaat. Het is geen geheim dat de advocatuur met deze nieuwe wetgeving op indrukwekkende wijze de boot gemist heeft.

Het monopolierecht van de gerechtsdeurwaarder houdt tevens in dat de gerechtsdeurwaarder verplicht is zijn ambt te verlenen wanneer dit gevraagd wordt, en leidt tot een verhoogde aansprakelijkheid; dit is vaste rechtspraak voor monopolieberoepen.

3. Deze nieuwe regelgeving is een primeur in het Belgische recht: een nieuwe rechtsvorm ontstaat, het zgn. "omgekeerd geschild": niet de schuldeiser moet zich tot de rechter wenden, maar de schuldenaar ("inversion du contentieux": Szulanski, S., "De la procédure sommaire d'injonction de payer au recouvrement de créance extrajudiciaire: se dirige-t-on vraiment vers l'efficacité tant attendue?", *T.Vred.*, 2016, p. 215 e.v.; zie verder in deze noot, randnummer 11).

Evenwel houdt deze nieuwe regelgeving geenszins een verplichting in voor de schuldeiser om de weg van de IOS te volgen (Coppein, B. en Gérard, Ph., *Invoering van onbetwiste geldschulden*, *Orde Express*, 28 juli 2016, nummer 13); de schuldeiser is vrij om de gewone procedure te starten, volgens het gemeen recht, o.m. zonder beperking van de intresten en schadebedingen tot 10 % van de hoofdsom, waarbij de gerechtskosten ten laste gelegd worden van de verliezende partij (Gent, 16de kamer, 24 maart 2017 en Gent, 7de kamer, 24 april 2017, elders in dit nummer); het is merkwaardig dat talrijke rechtbanken van koophandel de schuldeisers ertoe trachten te brengen om - bij invordering van niet betwiste, vaststaande en opeisbare geldschulden - de IOS procedure te volgen, en niet de gemeenrechtelijke procedure, op straffe van veroordeling van de eisende partij tot de gerechtskosten (Kh. Gent, Afd. Kortrijk, 1ste kamer, 8 en 15 september 2016 en 22 december 2016 en 20 april 2017, elders in dit nummer; Kh. Dendermonde 22 september 2016, A.R. A/16/02508, *onuitg.*) of zelfs op straffe van een geldboete (art. 780bis Ger. W.) wegens beweerd misbruik van procesrecht (Kh. Gent, Afd. Brugge, 1ste kamer, 5 januari en 2 maart 2017, elders in dit nummer). Wellicht kan een verklaring gevonden worden in de ongeziene werklast bij de rechtbanken van koophandel, als gevolg van de wet van 26 maart 2014 tot wijziging van het gerechtelijk wetboek (...) met het oog op de toekenning van de bevoegdheid aan de natuurlijke rechter in diverse materies (BS 22 mei 2014) (Lombardi, P. en Nelissen, B., *De invordering van onbetwiste geldschulden: de IOS-procedure onder de loep*, *RW*, 2015-16, 1355).

II. Na analyse: aanmaning tot betalen (art. 1394/21 Ger. W.)

4. Vooraleer tot invordering over te gaan betekent de gerechtsdeurwaarder aan de schuldenaar een aanmaning tot betalen.

De aanmaning bevat, op straffe van nietigheid, benevens de vermeldingen bedoeld bij artikel 43 Ger. W.:

een duidelijke beschrijving van de verbintenis waaruit de schuld is ontstaan;

een duidelijke beschrijving en verantwoording van al de bedragen die van de schuldenaar geëist worden, met inbegrip van de kosten van de aanmaning en, in voorkomend geval, de wettelijke verhogingen, interesten en strafbedingen;

de aanmaning om te betalen binnen de maand en de wijze waarop de betaling kan worden verricht;

de mogelijkheden waarover de schuldenaar beschikt om op de aanmaning te reageren overeenkomstig artikel 1394/22 Ger. W.;

de inschrijving van de schuldeiser en de schuldenaar in de Kruispuntbank van Ondernemingen of in een ondernemingsdatabank van andere Europese lidstaten die overeenkomstig artikel 1394/20, 2° Ger. W. met de Kruispuntbank van Ondernemingen gelijkwaardig is verklaard.

Bij de akte van aanmaning worden gevoegd (de naleving van deze verplichting is niet gesanctioneerd):

een afschrift van de bewijsstukken waarover de schuldeiser beschikt;

het in artikel 1394/22 Ger. W. bedoelde antwoordformulier.

5. Als de schuldenaar een ongegronde betwisting voert na aanmaning, om dan verstek te laten voor de rechtbank, mogen de kosten van de IOS-aanmaning ten laste gelegd worden van de verwerende partij, vermits het gaat om gedingkosten die ten laste mogen komen van de in het ongelijk gestelde partij (Kh. Gent, Afd. Ieper, 1ste kamer, 21 november 2016, elders in dit nummer). En uiteraard mag de nalatige schuldenaar dan veroordeeld worden tot betalen van de rechtsplegingsvergoeding (Kh. Gent, Afd. Kortrijk, 1ste kamer, 29 juni 2017, elders in dit nummer).

III. Antwoordmogelijkheden van de schuldenaar (art. 1394/22 Ger. W.)

6. De schuldenaar kan uiteraard de bedragen waarvoor aanmaning, vooralsnog betalen.

De schuldenaar die de bedragen die worden ingevorderd niet betaalt, kan binnen de maand betalingsfaciliteiten vragen. Deze termijn is niet op straffe van nietigheid voorgeschreven.

Tenslotte mag de schuldenaar de redenen te kennen geven waarom hij de schuldvordering betwist.

De schuldenaar kan hiervoor gebruik maken van het antwoordformulier, aangehecht aan de akte van aanmaning. Sommige rechtspraak meent dat de schuldenaar verplicht is gebruik te maken van uitsluitend en alleen het antwoordformulier, bij gebreke waaraan het daarna opgestuurde PV van niet-betwisting rechtsgeldig is (Kh. Gent, afd. Ieper, 1ste kamer, 13 maart 2017, elders in dit nummer); een dergelijke rechtspraak mag niet bijgetreden worden, vermits de wet geen sanctie verbindt aan het gebruik van een andere wijze van betwisting van de schuldvordering, zolang de betwisting maar duidelijk blijkt: de IOS-procedure geldt niet voor betwiste geldschulden.

Als het antwoordformulier aangewend wordt, wordt het tegen ontvangstbewijs, aan de instrumenterende gerechtsdeurwaarder gestuurd, of hem overhandigd in zijn kantoor of hem overgezonden op een andere wijze bepaald door de Koning. De gerechtsdeurwaarder geeft daarvan onverwijld kennis aan de schuldeiser evenals, in voorkomend geval, van het betalen van de schuld.

IV. Einde/opschorting van de invordering (art. 1394/23 Ger. W.)

7. Als de schuldenaar de schuld betaalt of de redenen te kennen geeft waarom hij de schuld betwist, wordt de invordering beëindigd. De gerechtsdeurwaarder heeft geen beoordelingsrecht over de juistheid van de betwistingen: als de betwisting duidelijk blijkt moet de IOS-procedure stoppen.

Als de schuldenaar de schuld betwist behoudt de schuldeiser uiteraard het recht om zijn vordering in rechte uit te oefenen voor zover de schuldeiser dit recht zou gehad hebben vóór het aanvatten van de IOS-procedure.

8. Als de schuldeiser en de schuldenaar betalingsfaciliteiten overeenkomen wordt de invordering opgeschort. Aangenomen mag worden dat de gerechtsdeurwaarders uitdrukkelijk in de overeenkomst tot betalingsfaciliteiten

het akkoord van partijen zullen opnemen dat één enkele wanbetaling het einde betekent van de opschorting van de invordering.

V. PV van niet-betwisting (art. 1394/24 Ger. W.)

9. Ten vroegste acht dagen na het verstrijken van de termijn van één maand (artikel 1394/21, tweede lid, 3° Ger. W.), stelt de instrumenterende gerechtsdeurwaarder, op verzoek van de schuldeiser, proces-verbaal van niet-betwisting op waarin wordt vastgesteld, naar gelang van het geval:

ofwel dat de schuldenaar de schuld niet of niet geheel heeft voldaan, noch betalingsfaciliteiten heeft gevraagd of gekregen, noch de redenen te kennen heeft gegeven waarom hij de schuld betwist;

ofwel dat de schuldeiser en de schuldenaar betalingsfaciliteiten zijn overeengekomen, die evenwel niet zijn nagekomen.

In het proces-verbaal worden tevens de vermeldingen van de akte van aanmaning en de geactualiseerde afrekening van de schuld in hoofdsom, schadebeding, intresten en kosten opgenomen.

10. Het proces-verbaal wordt op verzoek van de gerechtsdeurwaarder uitvoerbaar verklaard door een magistraat van het beheers- en toezichtscomité bij het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest bedoeld in artikel 1389bis/8 Ger. W.

Het wordt voorzien van het formulier van tenuitvoerlegging en is, in voorkomend geval pro rata van het saldo van de schuldvordering, een uitvoerbare titel (zie verder, randnummer 24).

Hoewel niet uitdrukkelijk voorzien in de wet, mag aangenomen worden dat de magistraat het PV niet uitvoerbaar zal verklaren indien het onregelmatig tot stand is gekomen, en derhalve het verzoek tot uitvoerbaarverklaring kan afwijzen als ongegrond.

11. Onverminderd de bevoegdheid van de beslagrechter in geval van zwarigheden bij de tenuitvoerlegging wordt de uitvoering van het proces-verbaal van niet-betwisting alleen geschorst door een vordering in rechte, die wordt ingesteld bij verzoekschrift op tegenspraak. Titel *Vbis* van boek II van het vierde deel Ger. W. is van toepassing, met uitzondering van artikel 1034^{quater}. Op straffe van nietigheid wordt bij elk exemplaar van het verzoekschrift een afschrift van het proces-verbaal van niet-betwisting gevoegd.

De schuldenaar kan zich – zoals vroeger – nog steeds malafide gedragen, bijvoorbeeld door verzet aan te tekenen de dag voor de gerechtelijke verkoping; dit zou in toekomstige wetgeving ondervangen kunnen worden door het adieren van de rechter door de schuldenaar in de tijd te beperken.

12. Een volledig uitgevoerde invordering geldt als dading voor de gehele schuld, met inbegrip van alle eventuele wettelijke verhogingen, interesten en strafbedingen.

Het aspect "dading" sluit uit dat men nadien nog een beroep kan doen op de rechter (art. 2044 B.W.).

VI. Modellen en formulieren (art. 1394/25 Ger. W.)

13. De Koning bepaalt het model van het antwoord-formulier bedoeld in artikel 1394/22, het model van het proces-verbaal van niet-betwisting, de wijze waarop dat proces-verbaal uitvoerbaar wordt verklaard en het formulier van tenuitvoerlegging bedoeld in artikel 1394/24, § 2 (zie verder, randnummers 24 e.v.).

VII. Taalgebruik (art. 1394/26 Ger. W.)

14. Art. 38 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken is van overeenkomstige toepassing. Aan elke akte van rechtspleging, vereist in een ander taalgebied, moet een vertaling toegevoegd worden.

VIII. Centraal Register (art. 1394/27 Ger. W.)

15. Er wordt, bij de Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders bedoeld in artikel 555 Ger. W., een "*Centraal register voor de invordering van onbetwiste geldschulden*" opgericht.

Het Centraal register is een geïnformatiseerde gegevens-bank georganiseerd en beheerd door de Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders waarin gegevens verzameld worden die nodig zijn om het juiste verloop van de procedures voor de invordering van onbetwiste geldschulden na te gaan en het proces-verbaal van niet-betwisting uitvoerbaar te verklaren.

16. Te dien einde, onverminderd andere mededelingen of kennisgevingen, stuurt de instrumenterende gerechtsdeurwaarder een afschrift van al de exploten, betekeningen, kennisgevingen, mededelingen, betalingsfaciliteiten of processen-verbaal en, in voorkomend geval, van de bijlagen ervan binnen drie werkdagen aan het Centraal register.

Die termijn is niet op straffe van nietigheid voorgeschreven, doch valt onder de aansprakelijkheid van de gerechtsdeurwaarder: als bepaalde belangen zouden geschonden worden door een laattijdige overmaking aan het centraal register, kan de nalatige gerechtsdeurwaarder aansprakelijk gesteld worden voor de hierdoor veroorzaakte schade.

17. De Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders wordt met betrekking tot het Centraal register beschouwd als de verantwoordelijke voor de verwerking in de zin van artikel 1, § 4, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

De gegevens opgenomen in het Centraal register worden tien jaar bewaard.

18. De gerechtsdeurwaarders kunnen de gegevens van het Centraal register rechtstreeks registreren en raadplegen per aangemaakte partij of, in voorkomend geval, per schuldeiser. Deze gerechtsdeurwaarders worden bij naam aangewezen in een geïnformatiseerd register, dat door de

Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders voortdurend wordt bijgewerkt.

Van zodra een proces-verbaal van niet-betwisting overeenkomstig artikel 1394/24 Ger. W. uitvoerbaar werd verklaard, kunnen de in het Centraal register opgenomen gegevens die hierop betrekking hebben enkel nog geraadpleegd worden door de Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders met het in paragraaf 6 bedoelde oogmerk.

19. Hij die in welke hoedanigheid ook deelneemt aan de verzameling of de registratie van gegevens in het Centraal register, of aan de verwerking of de mededeling van de erin geregistreerde gegevens of kennis heeft van die gegevens, moet het vertrouwelijk karakter ervan in acht nemen. Art. 458 Sw. is van toepassing.

200 Om de juistheid na te gaan van de gegevens die in het Centraal register worden ingevoerd en het Centraal register voortdurend te kunnen bijwerken, heeft de Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders toegang tot de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2°, 5° en 7°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen en kan zij het identificatienummer van dat register gebruiken. Zij mag het nummer evenwel in geen enkele vorm aan derden mededelen.

21. De Koning stelt de wijze vast waarop de informatiegegevens van het Rijksregister aan de Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders worden overgezonden. Hij kan eveneens nadere regels vaststellen betreffende het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister door de Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders.

22. De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders staat in voor de controle op de werking en het gebruik van het Centraal register. In voorkomend geval is hoofdstuk VII van boek IV van deel II Ger. W. van toepassing.

23. De Koning bepaalt de nadere regels voor de inrichting en werking van het Centraal register.

IX. Inwerkingtreding – De Koning in werking

24. Bij KB van 16 juni 2016 tot vaststelling van de inwerkingtreding van de artikelen 9 en 32 tot 40 van de wet van 19 oktober 2015 houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie en tot uitvoering van de artikelen 1394/25 en 1394/27 van het Gerechtelijk Wetboek traden art. 9 en 32 tot 40 van de wet van 19 oktober 2015 houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie in werking.

Verder werd in dit KB bepaald:

art. 1: de modellen van antwoordformulier en van PV van niet-betwisting

art. 2: het proces-verbaal van niet-betwisting wordt uitvoerbaar verklaard door de in art. 1394/24, § 2, bedoelde magistraat door middel van een procedure waarbij informatietechnieken worden gebruikt.

art. 3: het formulier van tenuitvoerlegging van het proces-verbaal van niet-betwisting bedoeld in artikel 1394/24, § 1, zal, tijdens de duur van de regering van Koning Filip, luiden als volgt:

"Wij, FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, doen te weten:

Lasten en bevelen dat alle daartoe gevorderde gerechtsdeurwaarders dit proces-verbaal ten uitvoer zullen leggen;

Dat Onze procureurs-generaal en Onze procureurs des Konings bij de rechtbanken van eerste aanleg daaraan de hand zullen houden en dat alle bevelhebbers en officieren van de openbare macht daartoe de sterke hand zullen bieden wanneer dit wettelijk van hen gevorderd wordt;

Ten blijke waarvan dit proces-verbaal is ondertekend door de magistraat."

art. 4 § 1. alle afschriften van de in art. 1394/27, § 1 Ger. W. bedoelde exploten, betekeningen, kennisgevingen, mededelingen, betalingsfaciliteiten, processen-verbaal en, in voorkomend geval, van de bijlagen ervan, worden verzonden naar het Centraal register voor de invordering van onbetwiste geldschulden door middel van een procedure waarbij informatietechnieken worden gebruikt.

art. 4 § 2. Wanneer een gerechtsdeurwaarder een dossier opent in het Centraal register worden volgende gegevens geregistreerd:

- het dossiernummer van de gerechtsdeurwaarder;
- het dossiernummer van de opdrachtgever;
- de gegevens van de opdrachtgever of schuldeiser:
- ondernemingsnaam van de opdrachtgever;
- adres van de onderneming;
- ondernemingsnummer bij de kruispuntbank der ondernemingen;
- de gegevens van de schuldenaar:
- ondernemingsnaam;
- ondernemingsnummer bij de kruispuntbank der ondernemingen;
- adres van de onderneming;
- de juridische vorm van de onderneming;
- 5. de gegevens van de advocaat van de opdrachtgever:
- naam en voornaam;
- kantooradres;
- ondernemingsnummer bij de kruispuntbank der ondernemingen;

6. de gegevens van de gerechtsdeurwaarder die het dossier aanmaakt:

- naam en voornaam;
- in voorkomend geval de naam van het gerechtsdeurwaarderskantoor;
- kantooradres;
- ondernemingsnummer bij de kruispuntbank der ondernemingen;

7. de gegevens van de gerechtsdeurwaarder die het dossier uitvoert:

- naam en voornaam;
- in voorkomend geval de naam van het gerechtsdeurwaarderskantoor;
- kantooradres;
- ondernemingsnummer bij de kruispuntbank der ondernemingen;

8. de vordering waarvoor de procedure werd opgestart: de datum van de vordering;

de hoofdsom;

het bewijsstuk of de bewijsstukken die de vordering staven.

art. 4 § 3. Wanneer de gerechtsdeurwaarder een aanmaning tot betalen heeft betekend, zullen volgende gegevens worden geregistreerd in het Centraal register:

- de datum van de betekening van de aanmaning tot betalen;

- de naam en voornaam van de gerechtsdeurwaarder die de betekening heeft uitgevoerd.

art. 4 § 4. Wanneer de schuldenaar middels het antwoordformulier de vordering betwist worden volgende gegevens in het Centraal register geregistreerd:

- de datum van de betwisting;
- het digitaal afschrift van het antwoordformulier.

art. 4 § 5. Wanneer het proces-verbaal van niet-betwisting wordt neergelegd in het Centraal register worden volgende gegevens geregistreerd:

- de datum van neerlegging;
- de naam en voornaam van de gerechtsdeurwaarder die het proces-verbaal heeft opgesteld;
- het totaalbedrag van de hoofdsom van de vordering;
- in voorkomend geval het bedrag van het gevorderd schadebeding;
- in voorkomend geval het bedrag van de gevorderde contractuele intresten;
- in voorkomend geval het bedrag van de betalingen die reeds werden ontvangen;
- het openstaande saldo dat de schuldenaar nog verschuldigd is.

art. 4 § 6. Wanneer het proces-verbaal van niet-betwisting uitvoerbaar werd verklaard, worden volgende gegevens in het Centraal register geregistreerd:

- de datum van de uitvoerbaarverklaring;
- het digitaal document van de uitvoerbaarverklaring.

art. 4 § 7. De Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders organiseert de verzending van het uitvoerbaar verklaard proces-verbaal van niet-betwisting door middel van aangepaste informatiebeveiligingstechnieken, zodat de herkomst, de vertrouwelijkheid alsook de integriteit van de inhoud worden gewaarborgd.

De datum van verzending van de afschriften komt overeen met de datum van ontvangst die het Centraal register verzendt aan de gebruiker door middel van een bericht van ontvangst. Zijn opgenomen in dit bericht van ontvangst:

- de datum en uur van ontvangst;
- een transactienummer voor identificatie van de uitgevoerde operatie;
- in geval van een geslaagde verzending, de inhoud van het afschrift;
- in geval van een mislukte verzending, de reden voor de mislukking.

art. 5: het uitvoerbaar verklaard proces-verbaal van niet-betwisting dat overeenkomstig art. 4 is verzonden, kan het voorwerp uitmaken van een verbetering, een wijziging of een toevoeging door de auteur ervan volgens de door de Nationale Kamer voorgeschreven nadere regels.

Wanneer er een wijziging aan het uitvoerbaar verklaard proces-verbaal van niet-betwisting gebeurt, brengt de Nationale Kamer alle betrokken partijen hiervan op de hoogte samen met de reden van de wijziging. Voor elk uitvoerbaar verklaard proces-verbaal van niet-betwisting is een overzicht van de aangebrachte verbeteringen, wijzigingen en toevoegingen, met de datum alsook de identiteit van de auteur ervan, beschikbaar voor de gebruikers die het betreffende bericht kunnen raadplegen. Dit overzicht kan zolang geraadpleegd worden als het uitvoerbaar verklaard proces-verbaal van niet-betwisting waarop het betrekking heeft.

art. 6 § 1. De informatiegegevens van het rijksregister worden aan de Nationale Kamer toegezonden via een elektronische verbinding tussen het Centraal register en de gegevensbank van het rijksregister.

art. 6 § 2. Deze verbinding moet een automatische en beveiligde verificatie mogelijk maken van de gegevens bij invoering in het Centraal register door vergelijking met de gegevens van het rijksregister zoals opgesomd in art. 1394/27, § 5 Ger. W.

art. 7: § 1. de gegevens in het Centraal register worden

geraadpleegd door middel van een procedure waarbij informatietechnieken worden gebruikt.

De Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders bepaalt de procedure tot registratie van de gerechtsdeurwaarders en tot beheer van het geïnformatiseerd register bedoeld in artikel 1394/27, § 3. Zij ziet toe op de naleving van deze procedure.

Art. 7 § 2. De gerechtsdeurwaarders kunnen rechtstreeks de gegevens raadplegen die in het Centraal register zijn opgenomen, zoals bepaald in artikel 1394/27 § 3 Ger.W.

art. 7 § 3. Het vaststellen van de identiteit - de authenticatie - van de gerechtsdeurwaarders die ingevolge hun opdrachten en mandaten toegang krijgen tot de gegevens in het Centraal register wordt gecontroleerd op basis van de elektronische identiteitskaart of een ander authenticatiemiddel dat evenwaardige garanties biedt.

Deze authenticatie gebeurt conform het technisch procedé dat de Nationale Kamer heeft ingevoerd.

Vaast Van Herreweghe, balie Gent

67 / 17

KH. GENT, AFD. IEPEER, 1STE KAMER,
21 NOVEMBER 2016

Voorzitter: V. Roets
Rechters in handelszaken: J. Vercruysse en A.M. Syx
Advocaat: M. Renodeyn (Brugge)

PROCEDURE INNING ONBETWISTE GELDSCHULDEN – BETWISTING NA AANMANING IOS – KOST AANMANING BEGROOT ALS GEDINGKOST

De kosten die voortvloeien uit de nieuwe administratieve procedure voor invordering van onbetwiste geldschulden vallen ten laste van verwerende partij, wanneer deze eerst een ongegronde betwisting voert om dan verstek te laten voor de rechtbank. De kost van de aanmaning IOS wordt begroot als gedingkosten ten laste van de in het ongelijk gestelde partij.

P. BVBA / M.

(...)

Met dagvaarding van 25 oktober 2016 vordert de eisende partij jegens de verwerende partij de betaling van 985,60 EUR + de rente en de kosten van het geding.

Op de inleidende zitting van maandag 7 november 2016 is de verwerende partij niet verschenen en de eisende partij vroeg jegens haar verstek en vonnis.

De vordering komt toelaatbaar en gegrond voor aan de hand van de door eisende partij gegeven uitleg en de overgelegde stukken.

Eisende partij heeft op 4 augustus 2016 de aanmaning tot betalen ex artikel 1394-21 Ger. W. aan verwerende partij betekend, waarop de betwisting tussen partijen ontstond. Hierna volgde geen reactie meer zodoende dat eisende partij op 25 oktober 2016 is overgegaan tot dagvaarding conform de gebruikelijke gerechtelijke procedure.

De kosten die voortvloeien uit de procedure artikel 1394-21 Ger. W. vallen ten laste van de verwerende partij, die blijkbaar eerst een ongegronde betwisting voerde om dan niet voor de rechtbank te verschijnen. Gelet op het feit dat het om procedurekosten gaat, is de vordering tot het veroordelen tot de intresten ongegrond.

De rechtsplegingsvergoeding bedraagt in geval van verstek, wanneer de verwerende partij nooit is verschenen, het bedrag van de minimumvergoeding (art. 6 van het K.B. van 26 oktober 2007).

Het kantonement is een recht van de veroordeelde partij. De eisende partij toont niet aan waarom dit aan de verwerende partij moet worden ontzegd.

De schorsende werking van het eventueel aantekenen van verzet, ten aanzien van de uitvoerbaarheid bij voorraad van onderhavig verstekvonnis, kan evenwel slechts, mits een bijzondere motivering worden uitgesloten (nieuw art. 1397, eerste lid Ger. W.). De eisende partij toont niet aan welke specifieke redenen er voorhanden zijn om in onderhavig geval van dat principe af te wijken.

(...)

KH. GENT, AFD. KORTRIJK, 1STE KAMER,
8 DECEMBER 2016

Voorzitter: B. De Fleur
Rechters in handelszaken: P. De Smet en M. Van Eeckhout

PROCEDURE INNING ONBETWISTE GELDSCHULDEN – VERPLICHT KARAKTER – HOGERE BIJKOMENDE VERGOEDING O.B.V. CONTRACTUELE RECHTEN – MATIGINGSBEVOEGDHEID RECHTBANK – GERECHTSKOSTEN

Het argument van verzoekende partij dat zij binnen de gemeenrechtelijke procedure op basis van haar contractuele rechten een hogere bijkomende vergoeding kan vorderen, dan wat de IOS-procedure toelaat, wordt weerlegd door de mogelijkheid in hoofde van de rechter om de conventionele verwijsrente en het conventioneel schadebeding samen te matigen tot één gezamenlijk bedrag van 10 % van de hoofdsom (of zelfs lager).

Gezien eisende partij geen gegronde reden opgeeft waarom zij gebruik maakt van de gemeenrechtelijke procedure en niet van de nieuwe administratieve procedure invordering onbetwiste geldschulden, is er sprake van nodeloze en foutieve procesvoering overeenkomstig artikel 1382-1383 B.W.; de gerechtskosten dienen dan ook ten haren laste gelegd.

W. / E.

(...)

Met dagvaarding van 31/10/16 vordert de eisende partij jegens de verwerende partij de betaling van 723,01 EUR + de rente en de kosten van het geding.

Op de inleidende zitting van 10/11/16 is de verwerende partij niet verschenen en de eisende partij vroeg jegens haar verstek en vonnis.

De vordering komt toelaatbaar en gegrond voor aan de hand van de door de eisende partij gegeven uitleg en de overgelegde stukken, behoudens wat volgt.

Wat de gerechtskosten betreft, stelt de rechtbank vast dat de eisende partij in de dagvaarding aangeeft dat haar eis betrekking heeft op “niet-geprotesteerde facturatie”, m.a.w. de invordering van een niet-betwiste, vaststaande en opeisbare geldschuld tot voorwerp heeft, waarvoor zij trouwens de behandeling in korte debatten vraagt in toepassing van art. 735, § 2 Ger. W. Voor dergelijke invorderingen heeft de wetgever een nieuwe, eenvoudige en goedkope procedure ingevoerd (art. 1394/20 t.e.m. 1394/27 Ger. W.), die op 2 juli 2016 in werking is getreden (KB 16 juni 2016, B.S. 22 juni 2016). Het is de uitdrukkelijke bedoeling van de wetgever om de rechtbank van koophandel te ontlasten door haar meer bepaald te ontheffen van taken die niets

te maken hebben met haar kerntaak, zijnde het beslechten van rechtsgeschillen, eenvoudig omdat het gaat om de invordering van onbetwiste schulden, waaromtrent in de Memorie van toelichting bij het Wetsontwerp houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie (zgn. ‘Potpourriwet I’) eveneens wordt gesteld dat het niet langer aangewezen is om onbetwiste schulden van meet af aan in te vorderen met toepassing van een jurisdictionele procedure, maar dat een administratieve procedure die uitmondt in een administratieve rechtshandeling daartoe volstaat (*Parl. St. Kamer* 2014-15, nr. 54-1219/1, 26-27).

De eisende partij geeft niet aan waarom zij *in casu* geen gebruik maakt van die specifieke procedure. De eisende partij geeft evenmin aan waarom zij in casu gekozen heeft voor de gemeenrechtelijke invorderingsprocedure. In de dagvaarding voert de eisende partij wel aan dat er - volgens haar - geen rechtsgrond bestaat om haar te veroordelen tot de kosten van het geding “*wegens het gebruiken van de gerechtelijke procedure zonder vooraf de buitengerechtelijke procedure uit te putten*”, maar de eisende partij geeft geen antwoord op de kernvraag, nl. waarom zij in dit geval de gemeenrechtelijke procedure voert wanneer het gaat om een niet-betwiste, vaststaande en opeisbare geldschuld, waarvoor precies die nieuwe, eenvoudige en goedkope procedure werd ingevoerd (art. 1394/20 t.e.m. 1394/27 Ger. W.).

Waar de eisende partij aanvoert dat de “*cumul*” van de door haar aangehaalde vergoedingen op basis van art. 5 en 6 van de Wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties “*de maximum grens van 10 % op het netto factuurbedrag kan overstijgen*”, laat de rechtbank opmerken dat ook de nieuwe procedure van art. 1394/20 e.v. Ger. W. toelaat om zowel de rente als een vergoeding van (minimaal) 40,00 EUR voor invorderingskosten op basis van art. 5 en 6 van de Wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties te vorderen. Het betreft hier immers “*de verhogingen waarin de wet voorziet*”, waaromtrent de minister van justitie tijdens de parlementaire voorbereiding van ‘Potpourriwet I’ het volgende gesteld heeft: “De minister gaat in op de invordering van de bijkomende vergoedingen waarin de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties voorziet. Hij geeft aan dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen drie soorten bijkomende vergoedingen. De rechtsplegingvergoeding valt erbuiten, de interesten zijn begrepen in de 10 %, en de wettelijke vergoeding van 40 euro is een verhoging “*waarin de wet voorziet*” en dus die buiten die 10 % valt” (*Parl. St. Kamer* 2014-15, nr. 54-1219/5, 85). Ook in de rechtsleer wordt die stelling verdedigd (S. Voet en B. Allemeersch, “Invordering van onbetwiste geldschulden” in: B. Allemeersch en P. Taelman (eds.), *De hervorming van de burgerlijke rechtspleging door Potpourri I*, die Keure, 2016, p. 6, nr. 9).

Waar de eisende partij gewag maakt van haar contractuele rechten, die haar meer bepaald aanspraak zouden geven op een verwijsrente van 8 % per jaar en een schadebeding dat op zich alleen al 10 % van de hoofdsom bedraagt, wat dus gezamenlijk een hogere bijkomende vergoeding

zou inhouden dan wat de nieuwe invorderingsprocedure toelaat (vermits de interessen en strafbedingen in art. 1394/20 Ger. W. beperkt worden tot 10 % van de hoofdsom van de schuld), dient opgemerkt te worden dat de door de eisende partij ingeroepen contractuele rechten helemaal niet absoluut zijn. Afgezien van de vaststelling dat het in veel gevallen een juridische fictie is om bedingen die als zgn. "algemene voorwaarden" op de factuur zijn afgedrukt, achteraf te gaan beschouwen als initieel overeengekomen contractuele voorwaarden, om de enkele reden dat de factuur niet binnen korte tijd geprotesteerd is door de schuldenaar, geldt alleszins dat de rechten die een schuldeiser op dergelijke basis laat gelden, op verzoek van de schuldenaar of zelfs ambtshalve gematigd kunnen worden (art. 1153, 5e lid BW en art. 1231, § 1 BW, zoals beide gewijzigd door de wet van 23 november 1998). Er bestaat geen wettelijk verbod om een conventioneel schadebeding tot minder dan 10 % van de hoofdsom te matigen. Binnen het kader van de huidige wetgeving is het trouwens perfect mogelijk om de conventionele verwijlrente en het conventioneel schadebeding samen te matigen tot een gezamenlijk bedrag van 10 % van de hoofdsom (of zelfs lager), mits daarbij de notie 'potentiele schade' gerespecteerd wordt. De enige wettelijke ondergrens is de werkelijk geleden schade.

Waar de eisende partij aanvoert dat haar niet mag ontzegd worden waarop zij krachtens het contract en/of de wet (de Wet Betalingsachterstand Handelstransacties) aanspraak heeft, en dat zij als schuldeiser die op méér gerechtigd is dan wat de nieuwe invorderingsprocedure toelaat, wel degelijk een rechtmatig belang heeft om te opteren voor de klassieke procedure, faalt deze redengeving dus naar recht, minstens dient een en ander sterk genuanceerd te worden op basis van de hierboven aangehaalde redenen.

Bovendien verliest de eisende partij uit het oog dat de nieuwe invorderingsprocedure precies is ingevoerd met de uitdrukkelijke bedoeling van de wetgever om de rechtbank van koophandel te ontlasten van taken die niets te maken hebben met haar kerntaak, zijnde het beslechten van rechtsgeschillen (zie hoger). Zelfs al dient het recht op toegang tot de rechter zeer ruim geïnterpreteerd te worden, dan nog kan dit recht misbruikt worden wanneer men niet handelt op een wijze die van een normaal voorzichtig en diligent persoon kan verwacht worden (Rb. Bergen 11 september 2008, *FJF* 2010, 234). Een fundamentele regel van procesrecht is trouwens de proceseconomie, hetgeen betekent dat in de mate van het mogelijke economisch moet worden omgesprongen met procedures, vermits de rechtbanken overheidsdiensten zijn, zodat de gebruikers verplicht zijn om er zuinig gebruik van te maken (Rb. Oost-Vlaanderen, afd. Gent, 21 oktober 2014, *Fisc. Koerier* 2015, afl. 4, 516). Er kan niet worden getolereerd dat de steeds te schaarse overheidsmiddelen van hun doel afgewend worden (P. Taelman en P. Van Orshoven, *De wet van 26 april 2007 doorgelicht*, Brugge, die Keure, 2007, 142).

In die optiek kan het als een fout in de zin van art. 1382-1383 BW worden aanzien om zonder een goede reden - wat dus verder gaat dan het door art. 17-18 Ger. W. vereiste belang - tot een klassieke, gemeenrechtelijke invorderingsprocedure over te gaan wanneer het gaat om

een niet-betwiste, vaststaande en opeisbare geldschuld die perfect met de nieuwe procedure van art. 1394/20 e.v. Ger. W. kan ingevorderd worden, hetgeen men redelijkerwijze kan verwachten van een normaal voorzichtig persoon, in dezelfde omstandigheden geplaatst. Gerechtskosten die aldus foutief veroorzaakt worden, kunnen ten laste gelegd worden van de niet in het ongelijk gestelde partij, in weerwil van art. 1017, eerste lid Ger. W. (vgl. Cass. 7 oktober 2013, S.11.0108.N). Art. 1017, eerste lid Ger. W. bepaalt immers dat de kosten maar ten laste van de verliezende partij gelegd worden voor zover bijzondere wetten niet anders bepalen. Art. 1382-1383 BW zijn bijzondere wettelijke bepalingen waardoor van het principe van art. 1017, eerste lid Ger. W. kan afgeweken worden (vgl. Cass. 24 april 1978, *RW* 1978-79, 2669; *Pas.* 1978, I, 955). Het gaat hier trouwens om een wettelijk voorziene afwijking op de verplichting van de rechter om zich aan de partijautonomie te houden (S. Mosselmans, "Taak van de rechter bij verstek", *RW* 2016-17, 3 e.v., inz. 21, nr. 65). Procesrechtmisbruik raakt overigens de openbare orde, zodat ook de regel van art. 806 Ger. W. aan de voormelde toetsing niet in de weg staat.

In verband met dit alles heeft de minister van justitie in de Commissie Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers het volgende verklaard: "*Volgens artikel 1017 van het Gerechtelijk Wetboek moet de in het ongelijk gestelde partij de gerechtskosten dragen, behalve als het gaat over nutteloze kosten die op foutieve wijze zijn veroorzaakt. Op zich is het inleiden bij dagvaarding op een dergelijk geschil geen fout volgens het arrest van het Hof van Cassatie van 7 oktober 2013. Dat wordt het wel als het gaat om een geval waarin een normaal voorzichtige persoon in dezelfde omstandigheden redelijkerwijs anders zou hebben gehandeld. Deze rechtspraak blijkt nu te worden toegepast als het gerechtelijk invorderen van onbetwiste geldschulden foutief gebeurt, omdat de eiser niet aannemelijk maakt waarom het geen gebruik maakt van de administratieve procedure. Er is geen bezwaar tegen de toepassing van deze rechtspraak. De invordering via gerechtsdeurwaarder is niet verplicht, de schuldeiser wordt de toegang tot de rechter niet ontzegd. Geval per geval moet worden bekeken of een normaal voorzichtig persoon in dezelfde omstandigheden voor de gerechtelijke procedure zou kiezen of voor de goedkopere buitengerechtelijke is dat het geval, dan zijn de kosten voor wie ze nodeloos heeft veroorzaakt.*"

Artikel 866 van het Gerechtelijk Wetboek stipuleert dat wie nodeloze gerechtskosten maakt, ertoe kan worden veroordeeld alle gerechtskosten te betalen, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding" (Kamer van Volksvertegenwoordigers, Commissie Justitie, 26 oktober 2016, Beknopt Verslag, p. 30).

Volgens het integraal Verslag luidt de uiteenzetting van de minister als volgt: "*Niettemin is het evident dat het aanwenden van een overbodige procedure, wat geval per geval moet worden uitgemaakt niet is wat een normaal voorzichtig persoon, in dezelfde omstandigheden geplaatst, redelijkerwijs zou hebben gedaan. Dan worden de kosten ten laste gelegd van wie ze nodeloos heeft veroorzaakt. Dat beginsel wordt overigens bevestigd in art. 866 van het Gerechtelijk Wetboek (...). De rechtsplegingsvergoeding is één van de gerechtskosten. Als alle gerechtskosten wegens overbodig proces ten laste worden gelegd van de eiser, geldt dat dus met inbegrip van de*"

rechtsplegingvergoeding. Concreet betekent dit dat de schuldenaar zal worden veroordeeld tot betaling van zijn integrale schuld, eventueel het strafbeding en intresten ingerekend, maar niet tot terugbetaling van de dagvaardingskosten en evenmin tot het betalen van een rechtsplegingvergoeding" (Kamercommissie Justitie, 26 oktober 2016, Integraal Verslag, p. 30-31).

Gelet op al het bovenstaande en gezien de eisende partij niet aangeeft welke goede redenen zij heeft om in dit geval niet de goedkopere buitengerechtelijke invorderingsprocedure aan te wenden, oordeelt de rechtbank haar procesvoering bij dagvaarding voor de rechtbank in dit geval als nodeloos en foutief en worden de gerechtskosten van onderhavige procedure niet ten laste van de verwerende partij gelegd maar wel ten laste van de eisende partij, evenwel zonder dat dit afbreuk doet aan hetgeen is bepaald in art. 1024 Ger. W. wat de kosten van tenuitvoerlegging betreft.

De rechtbank voegt hier nog aan toe dat het enige fundamentele criterium om de nieuwe invorderingsprocedure van art. 1394/20 e.v. Ger. W. niet toe te kunnen passen - behoudens de wettelijke uitzonderingsgevallen -, bestaat in het feitelijk gegeven dat de schuld door de schuldenaar is betwist. Wanneer er betwisting is gevoerd vanwege de schuldenaar, dan weet de schuldeiser dat en kan hij dat aanhalen en - onder verwijzing naar het stuk uitgaande van de schuldenaar waarin zijn betwisting tot uiting is gebracht - van meet af aan aantonen in de dagvaarding waarmee de gemeenrechtelijke invorderingsprocedure wordt opgestart. Alle door de eisende partij in de dagvaarding geformuleerde veronderstellingen en hypothesen nopens de betekenis, de oorzaken en/of de gevolgen van het verstek maken, zijn dan ook niet relevant, gezien enkel het antwoord op de vraag als de verwerende partij in onderhavige zaak betwisting gevoerd heeft of niet, doorslaggevend is. En nergens toont de eisende partij aan dat de verwerende partij in dit geval betwisting gevoerd heeft.

De overige door de eisende partij aangehaalde middelen overtuigen niet:

er is geen schending van het beschikkingsbeginsel gezien de eisende partij uitdrukkelijk aan de rechtbank vraagt om uitspraak te doen over de gerechtskosten (nl. deze ten laste van de verwerende partij te leggen). Hierboven geeft de rechtbank aan waarom de eisende partij op dit punt van haar vordering in het ongelijk gesteld wordt. Overigens houdt de kostenverwijzing in de zin van art. 1017, eerste lid Ger. W. een wettelijke afwijking in op de verplichting van de rechter om zich aan de partijautonomie te houden (zie supra);

er is geen schending van het recht van verdediging gezien de eisende partij zeer omstandig haar argumenten i.v.m. de vraag wie de gerechtskosten moet dragen, heeft uiteengezet in de dagvaarding;

in die omstandigheden dient er geen heropening van de debatten bevolen te worden;

de rechtbank hanteert niet het begrip "nutteloze" kosten, wel het juridisch foutbegrip (art. 1382-1383 BW);

de geldboete voorzien door art. 780bis Ger. W. wordt *in casu* niet aan de orde gesteld;

de nieuwe invorderingsprocedure volgens art. 1394/20 e.v. Ger. W. is wel degelijk goedkoper dan de gemeenrechtelijke procedure gezien er geen registratierechten en geen rolrechten dienen te worden betaald;

de ondernemer die een schuld wil invorderen zonder beroep te doen op een advocaat, kan geen gebruik maken van de nieuwe invorderingsprocedure en kan dus geen "fout" begaan door de gemeenrechtelijke procedure aan te wenden. Wanneer die ondernemer beroep doet op een advocaat, bestaat de keuze tussen de twee procedures wel en kan desgevallend een fout worden begaan door te opteren voor de gemeenrechtelijke procedure (uiteraard zonder dat de keuze om een beroep te doen op een advocaat op zich een fout zou kunnen uitmaken).

(...)

69 / 17

KH. GENT, AFD. KORTRIJK, 1STE KAMER,
22 DECEMBER 2016

Voorzitter: P. Deseyne
Rechters in handelszaken: P. De Smet en M. Van Eeckhout
Advocaat: N. Berquin (Antwerpen)

PROCEDURE INNING ONBETWISTE GELDSCHULDEN – VERPLICHT KARAKTER – MONDELINGE BETWISTING FACTUUR – BEWIJS BETWISTING – GERECHTSKOSTEN

Indien verzoekende partij in de dagvaarding aangeeft dat de eis mondeling werd betwist, dient zij dit mondeling protest te reproduceren in de dagvaarding, zodat de gedaagde partij kan nagaan dat de in haar mond gelegde reden van betwisting correct is.

Artikel 870 Ger. W. bepaalt dat de eisende partij moet bewijzen dat de vordering betwist is. Indien dit niet kan aangetoond worden, moet er gebruik gemaakt worden van de nieuwe administratieve procedure invordering onbetwiste geldschulden.

Enkel mits voorlegging van een stuk uitgaande van de schuldenaar waarin de betwisting tot uiting is gebracht, kan aantonen waarom er gebruikt wordt gemaakt van de gemeenrechtelijke invorderingsprocedure.

R. NV / CH. BVBA

(...)

Met dagvaarding van 10 november 2016 vordert de eisende partij jegens de verwerende partij de betaling van 690,59 EUR + de rente en de kosten van het geding.

Op de inleidende zitting van 24 november 2016 is de verwerende partij niet verschenen en de eisende partij vroeg jegens haar verstek en vonnis.

De vordering komt toelaatbaar en gegrond voor aan de hand van de door de eisende partij gegeven uitleg en de overgelegde stukken, behoudens wat volgt.

Met toepassing van het ambtshalve matigingsrecht (Wet 23 november 1998) wordt het schadebeding vermindert tot 54,24 EUR.

Op het schadebeding wordt enkel de wettelijke rente (Wet 5 mei 1865) toegekend vanaf de dagvaarding.

De rechtbank stelt vast dat de eisende partij in de dagvaarding schrijft dat de ingevorderde facturen "*mondeling werden betwist*". Verder schrijft de eisende partij dan dat de facturen "*niet schriftelijk en niet ernstig werden geprotesteerd en er bovendien geen reactie volgde op de ingebrekestelling van verzoekster zodat dient te worden aangenomen dat gedaagde de vordering niet ernstig kan betwisten*",

Naar het oordeel van de rechtbank is het ofwel het ene, ofwel het andere: de schuldenaar heeft betwisting gevoerd of de schuldenaar heeft geen betwisting gevoerd. Het gaat hier om een zuiver feitelijke aangelegenheid. Het behoort dienvolgens aan de eisende partij om haar bewering te bewijzen. Art. 870 Ger. W. bepaalt immers dat iedere partij het bewijs moet leveren van de feiten die zij aanvoert.

De rechtbank stelt vast dat de eisende partij haar bewering niet bewijst. In het neergelegd bundel wordt geen enkel stuk aangetroffen waaruit ook maar enigszins zou kunnen afgeleid worden dat de schuldenaar *in casu* betwisting gevoerd heeft. Het ganse bundel van de eisende partij bevat overigens maar 2 stukken, nl. stuk "1" zijn de onbetaalde facturen en stuk "2" zijn de factuurvoorwaarden van de eisende partij. Een ingebrekestelling ligt zelfs niet voor. De eisende partij geeft ook niet aan welke de (beweerdelijk) mondelinge reden van protest was. Als de eisende partij mondelinge betwisting vanwege de verwerende partij zou gehoord hebben, zoals zij in de dagvaarding beweert, zou zij dit mondeling protest moeten kunnen reproduceren in de dagvaarding, zodat de gedaagdepartij minstens kan nagaan als de in haar mond gelegde reden van betwisting correct is. De eisende partij doet niets van dit alles.

Er kan dus niet aangenomen worden dat de schuldvoordering betwist werd, zodat de vordering betrekking heeft op niet-geprotesteerde facturatie en derhalve de invordering van een niet-betwiste, vaststaande en opeisbare geldschuld tot voorwerp heeft, waarvoor de eisende partij trouwens de behandeling in korte debatten vraagt in toepassing van art. 735, §2 Ger. W. Voor dergelijke invorderingen heeft de wetgever een nieuwe, eenvoudige en goedkope procedure ingevoerd (art. 1394/20 t.e.m. 1394/27 Ger. W.), die op 2 juli 2016 in werking is getreden (KB 16 juni 2016, *B.S.* 22 juni 2016). Het is de uitdrukkelijke bedoeling van de wetgever om de rechtbank van koophandel te ontlasten door haar meer bepaald te ontheffen van taken die niets te maken hebben met haar kerntaak, zijnde het beslechten van rechtsgeschillen, eenvoudig omdat het gaat om de invordering van onbetwiste schulden, waaromtrent in de Memorie van toelichting bij het Wetsontwerp houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie (zgn. 'Potpourriwet I')

eveneens wordt gesteld dat het niet langer aangewezen is om onbetwiste schulden van meet af aan in te vorderen met toepassing van een jurisdictionele procedure, maar dat een administratieve procedure die uitmondt in een administratieve rechtshandeling daartoe volstaat (*Parl. St. Kamer* 2014-15, nr. 54-1219/1, 26-27).

Zelfs al dient het recht op toegang tot de rechter zeer ruim geïnterpreteerd te worden, dan nog kan dit recht misbruikt worden wanneer men niet handelt op een wijze die van een normaal voorzichtig en diligent persoon kan verwacht worden (Rb. Bergen 11 september 2008, *EJF* 2010, 234). Een fundamentele regel van procesrecht is trouwens de proceseconomie, hetgeen betekent dat in de mate van het mogelijke economisch moet worden omgesprongen met procedures, vermits de rechtbanken overheidsdiensten zijn, zodat de gebruikers verplicht zijn om er zuinig gebruik van te maken (Rb. Oost-Vlaanderen, afd. Gent, 21 oktober 2014, *Fisc. Koerier* 2015, afl. 4, 516). Er kan niet worden getolereerd dat de steeds te schaarse overheidsmiddelen van hun doel afgewend worden (P. Taelman en P. Van Orshoven, *De wet van 26 april 2007 doorgelicht*, Brugge, die Keure, 2007, 142). Waar de maatschappij nood heeft aan een zo snel mogelijke rechtspleging die met zo weinig mogelijk middelen geschiedt, moeten de partijen hun processtrategie op de principes van proceseconomie afstemmen en de afwikkeling van hun geschil met een minimum aan tijd, geld en arbeidsinzet van de betrokkenen benaastigen (B. Allemeersch, *Taakverdeling in het burgerlijk proces*, 2007, 617, nr. 38).

In die optiek kan het als een fout in de zin van art. 1382-1383 BW worden aanzien om zonder een goede reden - wat dus verder gaat dan het door art. 17-18 Ger. W. vereiste belang - tot een klassieke, gemeenrechtelijke invorderingsprocedure over te gaan wanneer het gaat om een niet-betwiste, vaststaande en opeisbare geldschuld die perfect met de nieuwe procedure van art. 1394/20 e.v. Ger. W. kan ingevorderd worden, hetgeen men redelijkerwijze kan verwachten van een normaal voorzichtig persoon, in dezelfde omstandigheden geplaatst. De regel uit het aansprakelijkheidsrecht dat men alle redelijke maatregelen moet nemen teneinde de schade te beperken, geldt ook in het civiele procesrecht (J. Laenens, D. Scheers, P. Thiriar, S. Rutten en B. Vanlerberghe, *Handboek Gerechtelijk Recht*, vierde editie, 2016, 524, nr. 1202). Gerechtskosten die aldus foutief veroorzaakt worden, kunnen ten laste gelegd worden van de niet in het ongelijk gestelde partij, in weerwil van art. 1017, eerste lid Ger. W. (vgl. Cass. 7 oktober 2013, S.11.0108.N; Cass. 14 mei 2001, *Arr. Cass.* 2001, 885). Art. 1017, eerste lid Ger. W. bepaalt immers dat de kosten maar ten laste van de verliezende partij gelegd worden voor zover bijzondere wetten niet anders bepalen. Art. 1382-1383 BW zijn bijzondere wettelijke bepalingen waardoor van het principe van art. 1017, eerste lid Ger. W. kan afgeweken worden (vgl. Cass. 24 april 1978, *RW* 1978-79, 2669; *Pas.* 1978, I, 955; S. Voet, "Gedingkosten in de civiele rechtspleging" in: J. Van Doninck, L. Van den Hole en Vlaams Pleitgenootschap (eds.), *Civiel procesrecht vandaag en morgen*, 2013, 77, nr. 6). Het gaat hier trouwens om een wettelijk voorziene afwijking op de verplichting van de rechter om zich aan de partijautonomie te houden (S. Mosselmans, "Taak van de rechter bij verstek", *RW* 2016-17, 3 e.v., inz. 21, nr. 65).

Procesrechtmisbruik raakt overigens de openbare orde, zodat ook de regel van art. 806 Ger. W. aan de voormelde toetsing niet in de weg staat.

In verband met dit alles heeft de minister van justitie in de Commissie Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers het volgende verklaard: *"Volgens artikel 1017 van het Gerechtelijk Wetboek moet de in het ongelijk gestelde partij de gerechtskosten dragen, behalve als het gaat over nutteloze kosten die op foutieve wijze zijn veroorzaakt. Op zich is het inleiden bij dagvaarding op een dergelijk geschil geen fout volgens het arrest van het Hof van Cassatie van 7 oktober 2013. Dat wordt het wel als het gaat om een geval waarin een normaal voorzichtige persoon in dezelfde omstandigheden redelijkerwijs anders zou hebben gehandeld. Deze rechtspraak blijkt nu te worden toegepast als het gerechtelijk invorderen van onbetwiste geldschulden foutief gebeurt, omdat de eiser niet aannemelijk maakt waarom hij geen gebruik maakt van de administratieve procedure. Er is geen bezwaar tegen de toepassing van deze rechtspraak. De invordering via gerechtsdeurwaarder is niet verplicht, de schuldeiser wordt de toegang tot de rechter niet ontzegd. Geval per geval moet worden bekeken of een normaal voorzichtig persoon in dezelfde omstandigheden voor de gerechtelijke procedure zou kiezen of voor de goedkopere buitengerechtelijke. Is dat het geval, dan zijn de kosten voor wie ze nodeloos heeft veroorzaakt."*

Artikel 866 van het Gerechtelijk Wetboek stipuleert dat wie nodeloze gerechtskosten maakt, ertoe kan worden veroordeeld alle gerechtskosten te betalen, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding" (Kamer van Volksvertegenwoordigers, Commissie Justitie, 26 oktober 2016, Beknopt Verslag, p. 30).

Gelet op al het bovenstaande en gezien de eisende partij niet aantoonde dat zij enige reden had om in dit geval niet de goedkopere buitengerechtelijke invorderingsprocedure aan te wenden, oordeelt de rechtbank haar procesvoering bij dagvaarding voor de rechtbank in dit geval als nodeloos en foutief en worden de gerechtskosten van onderhavige procedure niet ten laste van de verwerende partij gelegd maar wel ten laste van de eisende partij gelegd, evenwel zonder dat dit afbreuk doet aan hetgeen is bepaald in art. 1024 Ger. W. wat de kosten van tenuitvoerlegging betreft.

De rechtbank herhaalt en benadrukt dat het enige fundamentele criterium om de nieuwe invorderingsprocedure van art. 1394/20 e.v. Ger. W. niet toe te kunnen passen - behoudens de wettelijke uitzonderingsgevallen -, bestaat in het feitelijk gegeven dat de schuld door de schuldenaar is betwist. Wanneer er betwisting is gevoerd vanwege de schuldenaar, dan weet de schuldeiser dat en kan hij dat onder verwijzing naar het stuk uitgaande van de

schuldenaar waarin zijn betwisting tot uiting is gebracht, van meet af aan aantonen in de dagvaarding waarmee de gemeenschappelijke invorderingsprocedure wordt opgestart. Enkel het antwoord op de vraag als de verwerende partij in onderhavige zaak betwisting gevoerd heeft of niet, is doorslaggevend. En nergens toont de eisende partij aan dat de verwerende partij in dit geval betwisting gevoerd heeft.

Op de vraag van de eisende partij om dit verstekvonnis, dat een veroordeling tot betaling van een som geld bevat en waartegen nog verzet openstaat, uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, kan worden ingegaan zoals hierna bepaald, derwijze dat het vonnis ten uitvoer kan worden gelegd voor het verstrijken van de termijn van een maand na de betekening van dit vonnis, in de zin van art. 1495, tweede lid Ger. W.

De schorsende werking van het eventueel aantekenen van verzet, ten aanzien van de uitvoerbaarheid bij voorraad van onderhavig verstekvonnis, kan evenwel slechts mits een bijzondere motivering worden uitgesloten (art. 1397, eerste lid Ger. W.). De eisende partij toont niet aan welke specifieke redenen er voorhanden zijn om in onderhavig geval van dat principe af te wijken.

Het kantonement is een recht van de veroordeelde partij. De eisende partij toont niet aan waarom dit aan de verwerende partij moet worden ontzegd.

OP DEZE GRONDEN, DE RECHTBANK

Verleent verstek tegen de verwerende partij en veroordeelt haar om aan de eisende partij te betalen VIJFHONDERD ZESSENNEGENTIG euro VIERENZESTIG cent (596,64 EUR), te vermeerderen met:

De conventionele rente aan 8% per jaar op 542,40 EUR vanaf de dag na de respectievelijke vervaldatum van de facturen tot de dag van de betaling;

De gerechtelijke rente tegen de wettelijke rentevoet (Wet 5 mei 1865) op 54,24 EUR sedert de dagvaarding tot de dag van de betaling.

Legt de kosten van onderhavige procedure ten laste van de eisende partij, onverminderd de toepassing van art. 1024 Ger. W.

Wijst het meer of anders gevorderd af als ongegrond.

Staat de voorlopige tenuitvoerlegging van dit vonnis toe in de zin van art. 1495, tweede lid Ger. W.

(...)

KH. GENT, AFD. BRUGGE, 1STE KAMER,
05 JANUARI 2017

Voorzitter: J. Haelterman
Rechters in handelszaken: D. Maly en G. Muylle
Advocaat: K. Loontjes (Kortrijk)

PROCEDURE INNING ONBETWISTE GELDSCHULDEN – VERPLICHT KARAKTER – MISBRUIK VAN PROCESRECHT – GELDBOETE VOOR EISENDE PARTIJ

Overeenkomstig artikel 780bis Ger. W. wordt de eisende partij veroordeeld tot een geldboete van 500,00 EUR wegens misbruik van procesrecht aangezien de vordering van een onbetwiste geldschuld werd ingesteld bij dagvaarding en niet werd ingevorderd via de nieuwe administratieve procedure invordering onbetwiste geldschulden.

R. / H.

(...)

INFORMATIE OVER DE PROCEDURE

Bij vonnis van 3 november 2016, gewezen bij verstek ten aanzien van de gedaagde, werden de debatten heropend teneinde de eisende partij toe te laten standpunt in te nemen omtrent de mogelijkheid om een boete wegens misbruik van procesrecht op te leggen overeenkomstig artikel 780bis van het gerechtelijk wetboek.

De zaak werd in beraad genomen op de openbare terechtzitting van 1 december 2016 zonder dat de partijen nog werden gehoord.

(...)

BEOORDELING DOOR DE RECHTBANK

De vordering die de eisende partij bij dagvaarding heeft ingesteld heeft betrekking op een onbetwiste geldschuld.

Een onbetwiste geldschuld is een schuld die een geldsom tot voorwerp heeft en door de schuldenaar niet wordt betwist. De eisende partij toont niet aan dat de schuldenaar op enige moment voorafgaand aan de procedure een betwisting heeft laten gelden. Zij maakt niet aannemelijk dat de schuld betwistbaar is of dat er enige andere reden is om er in dit geval van uit te gaan dat de geldschuld niet onbetwist is. Op datum van de dagvaarding betrof het dan ook een onbetwiste geldschuld, die valt onder het toepassingsgebied van de procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden (artikel 1394/20 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek). Aangezien de gedaagde verstek heeft laten gaan, is de geldschuld op heden nog steeds feitelijk een onbetwiste geldschuld.

De procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden werd ingevoerd om de rechtbanken te ontlasten van de aanzienlijke bijkomende belasting die het loutere afleveren van uitvoerbare titels voor onbetwiste schulden met zich meebrengt. Dit maakt immers geen deel uit van hun kerntaak, zijnde het beslechten van rechtsgeschillen (*Parl.St.* Kamer 2014-15, nr. 54-1219, 26-27). Een onbetwiste geldschuld geeft geen aanleiding tot een geschil, zodat er geen enkele reden is om hieromtrent een geding te voeren. De tussenkomst van de rechtbanken heeft in dergelijk geval geen enkele toegevoegde waarde zodat het totaal onverantwoord is om daarvoor maatschappelijke middelen in te zetten. In dergelijke omstandigheden volstaat een administratieve procedure die uitmondt in een administratieve rechtshandeling (*Parl.St.* Kamer 2014-15, nr. 54-1219, 26).

In dit geval heeft de eisende partij er voor geopteerd om de onbetwiste geldschuld toch via de rechtbank in te vorderen bij dagvaarding.

Zij geeft geen aanvaardbare concrete motieven op die deze keuze verantwoorden.

Zij argumenteert dat zij bij toepassing van de procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden een minder gunstige rechtsbedeling zou genieten. Deze argumentatie is echter onjuist. Beide procedures zijn gelijkwaardig onder meer naar kostprijs, snelheid en resultaat.

De eisende partij wijst erop dat haar aanspraken verder reiken dan hetgeen zij bij toepassing van de procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden kan bekomen. Dit verhindert niet dat de keuze om te dagvaarden in dit geval onverantwoord was. Niet hetgeen waarop de eisende partij aanspraak maakt, moet worden vergeleken met hetgeen bij toepassing van de procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden wordt toegekend, doch wel hetgeen waarop de eisende partij gerechtigd is. Dit laatste verschilt van hetgeen waarop zij aanspraak maakte, zo blijkt uit het feit dat de aanspraken door de rechtbank ambtshalve werden herleid. De eisende partij toont dan ook geenszins aan dat zij ingeval van dagvaarding op meer gerechtigd was dan bij toepassing van de procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden. Ook via de procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden had zij aanspraak kunnen maken op de intresten (zelfs deze die na de aanmaning lopen, voor zover beperkt tot 10% van de hoofdsom) en een forfaitaire schadevergoeding van 40,00 EUR (deze laatste vergoeding wordt beschouwd als een verhoging waarin de wet voorziet die bovenop de intresten en strafbedingen wordt toegekend; *Parl.St.* Kamer 2014-15, nr. 54-1219/5, 85). Bij het vergelijken van beide procedures kan uiteraard geen rekening gehouden worden met de rechtsplegingvergoeding die bij procedure voor de rechtbank kan worden toegekend. Deze rechtsplegingvergoeding beoogt immers slechts de forfaitaire vergoeding van de kosten van de advocaat in het kader van de rechtspleging. Ingeval van de procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden is er geen rechtspleging en derhalve ook geen advocatenkosten in verband daarmee.

De procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden mondt uit - ingeval van niet-betaling hetgeen overigens

een minderheid der gevallen blijkt te zijn - in een uitvoerbare titel, net zoals de procedure via dagvaarding. In beide gevallen kan tegen de uitvoerbare titer een rechtsmiddel worden aangewend door de schuldenaar bij de rechtbank.

De louter hypothetische mogelijkheid dat de schuldenaar betwisting zou laten gelden vóór het opstellen van een proces-verbaal van niet-betwisting, in welk geval de procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden wordt stopgezet en de schuldeiser genoodzaakt wordt tot dagvaarding over te gaan, verantwoordt op zich onvoldoende de keuze om onmiddellijk over te gaan tot dagvaarding. Enkel wanneer er concrete elementen voorhanden zijn, die verband houden met de feiten die aan de basis van de aanspraak liggen of met een voorafgaande (aangetoonde) ingesteldheid of reactie van de schuldenaar, kan verantwoord worden dat er een aannemelijke kans op betwisting bestaat. Dergelijke concrete elementen worden door de eisende partij niet aangebracht. In dit geval is er nooit enige aantoonbare betwisting geweest noch is er reden om aan te nemen dat er betwisting mogelijk zou zijn.

De eiseres verantwoordt dan ook niet haar keuze om te opteren voor de procedure via dagvaarding. Het feit dat beide procedures naast elkaar bestaan verhindert niet dat de keuze voor een van beide onrechtmatig kan zijn. Het grondwettelijk recht op toegang tot de rechter wordt niet geschonden door te oordelen dat een partij dit recht in de concrete omstandigheden op een onrechtmatige wijze heeft uitgeoefend.

In dit geval werd de rechtbank nodeloos belast met een geding terwijl er geen geschil is. Er moeten overheidsmiddelen ingezet waar dit overbodig is, zodat deze verspild worden. Bovendien werd de schuldenaar belast met bijkomende kosten die slechts door de beslissing om te dagvaarden werden veroorzaakt (rechtsplegingvergoeding, rolrechten en registratierechten).

De eisende partij schendt hierdoor twee belangrijke rechtsbeginselen van het gerechtelijk recht. Vooreerst schendt zij haar plicht tot gedingpreventie. Men maakt immers misbruik van het procesrecht wanneer men redelijkerwijs kon weten of moest weten dat de aanspraak op een andere wijze kon worden vervuld dan via de overheidsrechter. Tegelijkertijd schendt zij het beginsel van de proceseconomie, dat zich verzet tegen het maken van overbodige of nodeloze kosten die geen procedurele verantwoording vinden ten aanzien van de bijkomende kostprijs ervan.

Door uit twee gelijkwaardige procedures deze te kiezen die in dit concrete geval voor de schuldenaar, de rechtbank en de maatschappij het meest nadelig is, heeft de eisende partij misbruik van haar rechten gemaakt en de rechtspleging aangewend voor onrechtmatige doeleinden. Een normaal voorzichtig persoon zou dit in dezelfde omstandigheden niet hebben gedaan.

De rechtbank kan dit misbruik ambtshalve sanctioneren bij toepassing van artikel 780bis van het gerechtelijk wetboek. Daardoor wordt geen afbreuk gedaan aan het beschikkingsbeginsel en de autonomie van de procespartijen.

De overige aangewende middelen zijn niet pertinent en/of kennelijk ongegrond. De hierna bepaalde boete sanctioneert het misbruik op passende wijze.

BESLISSING VAN DE RECHTBANK

De rechtbank veroordeelt de eisende partij tot een geldboete van 500,00 EUR.

(...)

71 / 17

KH. GENT, AFD. BRUGGE, 1STE KAMER,
2 MAART 2017

Voorzitter: J. Haelrman
Rechters in handelszaken: C. Vanbesien en E. Vander Stichele
Advocaat: Niet gekend

PROCEDURE INNING ONBETWISTE GELDSCHULDEN – BETWISTING TIJDENS IOS-PROCEDURE – VERSTEK – HEROPENING DEBATTEN – BOETE WEGENS MISBRUIK PROCESRECHT – ARTIKEL 780BIS GER. W.

Na een betwisting gevoerd tijdens de nieuwe administratieve procedure voor onbetwiste geldschulden, wordt de vordering ingeleid via de gemeenrechtelijke invorderingsprocedure (dagvaarding). De schuldenaar laat verstek, zodat zij de vordering voor de rechtbank niet betwist.

De rechtbank heropent de debatten om de gedaagde toe te laten standpunt in te nemen omtrent de mogelijkheid om in dit verband een boete wegens misbruik van procesrecht op te leggen overeenkomstig artikel 780bis Ger. W.

X. / Y.

(...)

INFORMATIE OVER DE PROCEDURE

De dagvaarding werd betekend op 10 februari 2017.

Gezien het niet verschijnen van de gedaagde(n), heeft de eisende partij verstek gevorderd evenals de toekenning van haar vordering.

(...)

BEOORDELING DOOR DE RECHTBANK

De rechtbank heeft haar bevoegdheid onderzocht.

De vordering wordt waar nodig ambtshalve herleid om de volgende redenen:

Indien de eisende partij zich niet beroept op een afdwingbaar schadebeding en niet concreet aantoonst dat zij invorderingskosten heeft gemaakt die het vaste bedrag van 40,00 EUR te boven gaan, kan er hoogstens een schadevergoeding van 40,00 EUR worden toegekend zoals voorzien door artikel 6 van de wet van 2 augustus 2002;

Ingeval van een onbetwiste schuld is er geen of slechts zeer minimale bijkomende schade naast deze die vergoed wordt door de hoofdveroordeling, de moratoire intresten en de toekenning van een vergoeding voor gedingkosten, zodat voor deze voorzienbare gevallen als forfaitaire schadevergoeding op grond van een afdwingbaar schadebeding hoogstens een bedrag van 40,00 EUR kan worden toegekend; ingeval van aangetoonde voorafgaande betwisting kan een bedrag worden toegekend gelijk aan 10% van de hoofdsom die verschuldigd was op de datum van de dagvaarding of een eerdere aangetoonde aangetekende aanmaning, met een minimum van 40,00 EUR en een maximum van 2.500,00 EUR; het meergevorderde gaat kennelijk het bedrag te boven dat de partijen konden vaststellen om de schade wegens de niet-uitvoering van de overeenkomst te vergoeden en wordt bij toepassing van artikel 1231, §1 van het burgerlijk wetboek afgewezen eventuele bijkomend gevorderde invorderingskosten zoals administratiekosten of kosten voor opzoeken; aanmaning of aangetekend schrijven zijn begrepen in de forfaitaire schadevergoeding en kunnen niet aanvullend worden toegekend;

De wettelijke intrestvoet vergoedt afdoende de vertragings in de betaling; een hogere moratoire intrestvoet wordt overeenkomstig artikel 1153, laatste lid, van het burgerlijk wetboek verminderd tot de wettelijke; de intresten lopen ten vroegste vanaf de vervaldag van de facturen of betalingsuitnodigingen de intrestberekening moet rekening houden met eventuele betalingen;

Op vervallen intresten kunnen geen gerechtelijke intresten worden toegekend aangezien niet is voldaan aan de voorwaarden van artikel 1154 van het burgerlijk wetboek; de eventueel gevorderde intresten op de forfaitaire schadevergoeding lopen pas vanaf de dagvaarding aan de intrestvoet bepaald overeenkomstig de wet van 5 mei 1865.

De vordering, die bij gebrek aan tegenspraak niet concreet wordt betwist, komt voor het overige op grond van de in de dagvaarding uiteengezette feiten en/of de neergelegde stukken rechtmatig en gegrond voor en kan dan ook worden ingewilligd zoals hierna bepaald.

Voor zover de verstek latende gedaagde(n) nooit versch(e)(e)n(en), stelt de rechtbank de rechtsplegingsvergoeding overeenkomstig artikel 6 van het koninklijk besluit van 26 oktober 2007 vast op het minimumbedrag.

Voor de dagvaarding werd gepoogd om de vordering via een aanmaning door de gerechtsdeurwaarder te innen, bij toepassing van de procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden (artikel 1394/20 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek).

De gedaagde heeft na ontvangst van de aanmaning van de deurwaarder gemeld dat zij de vordering betwist. De procedure werd dan ook beëindigd en de eisende partij diende over te gaan dagvaarding.

De gedaagde is evenwel niet verschenen hoewel zij rechtsgeldig werd gedagvaard, zodat zij de vordering voor deze rechtbank niet betwist

De debatten worden heropend om de gedaagde toe te laten standpunt in te nemen omtrent de mogelijkheid om in dit verband een boete wegens misbruik van procesrecht op te leggen overeenkomstig artikel 780bis van het gerechtelijk wetboek.

(...)

72 / 17

KH. GENT, AFD. IEPR, 1STE KAMER,
13 MAART 2017

Voorzitter:	V. Roets
Rechters in handelszaken:	F. Sinaeve en A. Vion
Advocaten:	S. De Geeter (Kortrijk) en G. Dumolein (Ieper)

PROCEDURE INNING ONBETWISTE GELDSCHULDEN – BETWIST KARAKTER VORDERING – BETWISTING TEN GRONDE – NIET GEBRUIK MAKEN VAN HET ANTWOORDFORMULIER

Indien een facturatie wordt betwist en de schuldeiser de facturatie aanpast en ingaat op de betwisting en nadien na de ingebrekestelling van het aangepaste saldo geen verdere betwisting meer wordt gevoerd, kan gebruik gemaakt worden

van de nieuwe invorderingsprocedure voor onbetwiste geldschulden.

In het kader van de nieuwe administratieve procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden dient de betwisting te gebeuren overeenkomstig artikel 1394/22 Ger. W. via het daarvoor voorziene antwoordformulier. Indien de schulde-naar geen gebruik maakt van dit antwoordformulier om zijn bezwaar te formuleren, is het daarna opgemaakte PV van niet-betwisting rechtsgeldig.

K. BVBA / A. S. BVBA

(...)

1. DE VORDERING EN DE PROCEDURE

De vordering is ingeleid middels verzoekschrift conform artikel 1394/24 §3 Ger. W. De partijen werden gehoord ter zitting van 13 februari 2017.

(...)

De eisende partij vordert in haar synthesebesluiten van 17 januari 2017 de vordering ontvankelijk en gegrond te verklaren.

Alvorens recht te doen, verweerster te bevelen om alle werkbonden voor te leggen waarop de gefactureerde prestaties betrekking hebben en tevens alle bekwaamheidsattesten van het personeel dat door haar werd ingezet op de werven van eisende partij.

Minstens verweerster te veroordelen tot het afleveren van drie creditnota's voor het teveel aangerekende, en dit als volgt:

- factuur 15/1507: - € 2.349,86
- factuur 15/1509: - € 982,97
- factuur 15/1513: - € 1.012

Verweerster te veroordelen tot de kosten van de IOS-procedure.

Verweerster te veroordelen tot het betalen van de kosten van het geding, meer de rechtsplegingsvergoeding begroot op € 780.

De verwerende partij vordert in haar synthesebesluiten van 26 januari 2017 de vordering van huidige eiseres af te wijzen als ongegrond.

Kosten lastens huidige eisende partij, in hoofde van verwerende partij begroot op een rechtsplegingsvergoeding van € 1.440.

Ter zitting legt verwerende partij een nota omtrent de kosten van de IOS-procedure neer. Deze worden begroot op € 893,56.

2. DE RELEVANTE FEITEN

De verwerende partij voerde in onderaanneming van eisende partij verschillende werken uit en schreef hiertoe volgende facturen uit:

- factuur nr. 15/1507 dd. 30 april 2016 ad € 8.464,29
- factuur nr. 15/1513 dd. 30 april 2016 ad € 2.497,80
- factuur nr. 15/1509 dd. 30 april 2016 ad € 5.734,25 (waarop een bedrag van € 583,43 in mindering werd gebracht ten aanzien van de factuur nr. 15/1707)

Er ligt een e-mail van 27 april 2016 voor waarbij 'de factuur' wordt betwist (dit terwijl de thans ingevorderde facturen dateren van 30 april nvdr.) op 2 mei 2016 formuleert eisende partij opmerkingen inzake de ontvangen werkbonden.

Verwerende partij stelde eisende partij op 20 juni 2016 in gebreke per aangetekend schrijven.

Op 13 juli 2016 werd de eisende partij door de gerechtsdeurwaarder aangemaand om te betalen en dit op basis van de IOS-procedure. In de akte staat onder meer *'Bovendien heb ik aangemaande partij aangehecht aan de kopij van huidige aanmaning, een antwoordformulier overhandigd, dat aan mijn kantoor dient te worden terug bezorgd'*.

Op 14 juli 2016 reageert eisende partij rechtstreeks ten aanzien van verwerende partij (verwijzend naar een betekening op de maatschappelijke zetel die nog bekeken diende te worden). Er worden allerlei opmerkingen inzake de facturatie geformuleerd.

Op 25 augustus 2016 wordt er een proces-verbaal van niet betwisting opgesteld wegens het niet reageren vanwege de eisende partij.

Op 31 augustus 2016 wordt er een bevel tot betaling betekend.

Op 30 september 2016 schrijft de raadsman van eisende partij de raadsman van verwerende partij aan stellende dat het geenszins om een niet betwiste schuldvordering gaat en er op 14 juli 2016 werd gereageerd op de betekening door de gerechtsdeurwaarder.

De raadsman van verwerende partij repliceert op 4 oktober 2016 dat er geen betwisting werd ontvangen en de procedure zal verdergezet worden.

Op 19 oktober 2016 wordt er uitvoerend beslag op roerend goed betekend.

Op 16 november 2016 wordt er een proces-verbaal van aanplakking betekend.

Op 23 november 2016 wordt er een verzoekschrift conform artikel 1394/24 § 3 Ger. W. ter griffie neergelegd.

3. BEOORDELING

De primaire discussie heeft betrekking tot de toepassing van de IOS-procedure. De eisende partij stelt dat het wel degelijk om een betwiste schuldvordering gaat en verwijst naar haar stukken waarin er twee mails steken in verband met de afrekening vanwege verwerende partij.

De IOS-procedure

Uit de stukken blijkt dat de gerechtsdeurwaarder bij zijn aanmaning tot betaling in het kader van de IOS-procedure een antwoordformulier heeft gevoegd. Dit antwoordformulier is wettelijk verplicht conform artikel 1394/22 dat uitdrukkelijk voorziet dat de schuldenaar opmerkingen kan formuleren bij middel van het antwoordformulier. Dit antwoordformulier werd door eisende partij niet ingevuld, zodat de gerechtsdeurwaarder terecht een proces-verbaal van niet-betwisting heeft opgesteld.

De procedure is correct verlopen vermits de eisende partij niet de formaliteiten zoals voorzien in de wet heeft gevolgd. Dat eisende partij een 'leek' is, is niet relevant. Het stond duidelijk aangegeven in de aanmaning tot betaling op welke manier de betwisting kenbaar diende gemaakt te worden. Bovendien zijn er via het Internet tal van websites te vinden alwaar de procedure nader wordt uiteengezet. Eisende partij had zich kunnen laten informeren.

De toepassingsvoorwaarden

Eisende partij stelt dat het om een betwiste schuldvordering gaat.

De rechtbank stelt vast dat er inderdaad een betwisting voorligt (gedateerd voorafgaand aan de facturatie, sic). Verder blijkt dat verwerende partij is ingegaan op deze

betwisting, waar zij op de factuur nr. 15/1509 een bedrag in mindering heeft gebracht.

Op de aangetekende aanmaning van 20 juni 2016 kwam geen reactie meer, zodat verwerende partij er terecht kon vanuit gaan dat er geen verdere betwisting meer was.

De verwerende partij heeft terecht de IOS-procedure gevolgd.

(...)

73 / 17

GENT, 16DE KAMER, 24 MAART 2017

Voorzitter: L. Thabert
Advocaat: P. Michiels (Kortrijk)

PROCEDURE INNING ONBETWISTE GELDSCHULDEN – BEWIJS VOORDEEL GEMEENRECHTELIJKE PROCEDURE – FACTULTATIEF KARAKTER – GERECHTSKOSTEN

Waar eisende partij in de gemeenrechtelijke procedure op basis van haar contractuele rechten aanspraak kan maken op de bij art. 5 en 6 Wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties voorziene wettelijke rente (sinds het 2de semester van 2016 zijnde 8% per jaar) én een redelijke schadevergoeding (zoals in handelszaken gebruikelijk begroot op 10% van de onbetaalde factuurbedragen), terwijl het betalingsbevel binnen de IOS-procedure niet verder gaat dan 10% voor beide samen (naast de in wet voorziene forfaitaire vergoeding van 40,00 EUR voor eigen invorderingskosten), kan haar geenszins enige fout of onvoorzichtig handelen en/of nodeloos veroorzaken van gedingkosten verweten worden.

A. V. NV / G. V. BVBA

(...)

1. Er werd kennis genomen van het verstekvonnis op 22 december 2016 gewezen door de eerste kamer van de rechtbank van koophandel Gent, afdeling Kortrijk, waartegen tijdig en geldig hoger beroep werd ingesteld bij verzoekschrift tot hoger beroep neergelegd ter griffie op 27 januari 2017.

(...)

De partij BVBA G. V. is niet verschenen noch iemand voor haar, hoewel geldig en regelmatig opgeroepen. en verwittigd.

Het tegen haar gevorderde verstek kan worden toegestaan.

(...)

2. *M.b.t. de in beroep aangevochten verwijzing in de kosten van het geding:*

Door NV A. V. wordt afdoende aannemelijk gemaakt dat zij er een rechtmatig belang bij heeft te kiezen voor de gemeenrechtelijke procedure en niet voor de administratieve invordering van onbetwiste geldschulden in de zin van art. 1394/20 e.v. Ger. W.

Immers:

- *enerzijds* kan zij bij de administratieve invordering i.t.v. art. 1394/20 Ger. W. slechts aanspraak maken op een forfaitaire verhoging van 10 % op de factuurbedragen (zijnde 4.413,91 EUR x 10 % = 441,39 EUR) en een forfait voor invorderingskosten t.b.v. 40,00 EUR (art. 6.1. Wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties), zijnde aldus samen 481,39 EUR;

- *terwijl zij anderzijds* in de gemeenrechtelijke procedure aanspraak kan maken op de volgens de (*niet-geprotesteerde en aldus conventioneel geldende*) algemene factuurvoorwaarden voorziene verwijsrente van 13 % per jaar (vrijwillig herleid tot 8 %) en schadebeding van 12 % (vrijwillig herleid tot 10 %), minstens op de door haar voorgestane bij art. 5 en 6 Wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van betalingsachterstand bij Handelstransacties voorziene wettelijke rente (sinds het 2^e semester 2016 zijnde 8 % per jaar) en een redelijke schadevergoeding (zoals in handelszaken gebruikelijk begroot op 10 % van de onbetaalde factuurbedragen), zijnde volgens haar berekening tot op de datum van dagvaarding 388,57 EUR rente + 441,39 EUR redelijke schadevergoeding = 829,96 EUR.

Waar aldus binnen de wettelijk toepasselijke rechten NV A. V. als schuldeiser in een gemeenrechtelijke procedure thans recht kan hebben op 8 % intrest en een schadebeding van 10 %, terwijl een betalingsbevel niet verder gaat dan 10 % voor beide samen, naast de in de wet voorziene forfaitaire vergoeding van 40,00 EUR voor de eigen invorderingskosten, maakt dit alles het betalingsbevel – *in dit geval en volgens de voormelde berekening* – onmiskenbaar voor haar minder aantrekkelijk:

Aan NV A. V. als schuldeiser kan dan ook in de gegeven omstandigheden geenszins worden verweten te kiezen voor de gemeenrechtelijke procedure, laat staan enige fout of onvoorzichtig handelen desbetreffende en/of het nodeloos/overbodig veroorzaken van gedingkosten.

De gedingkosten zijn dan ook ten laste te leggen van de in het ongelijk gestelde partij BVBA G. V.

De voormelde redelijke schadeloosstelling omvat i.t.v. art. 6, 2^e lid Wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties de rechtsplegingsvergoeding overeenkomstig de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek.

Het beroepen vonnis is aldus te hervormen.

(...)

Noot:

Voormeld arrest vernietigt een vonnis van de Rechtbank van Koophandel Gent, afdeling Kortrijk, 1ste kamer dd. 22.12.2016, dit is evenwel niet hetzelfde vonnis van die datum eerder in dit tijdschrift gepubliceerd.

74 / 17

KH. GENT, AFD. KORTRIJK, 1STE KAMER,
20 APRIL 2017

Voorzitter: P. Deseyne
Rechters in handelszaken: S. Adriaenssens en M. Espeel
Advocaat: F. Vanryckeghem (Kortrijk)

PROCEDURE INNING ONBETWISTE GELDSCHULDEN – BETWIST KARAKTER VORDERING – GEEN PROTEST NA AANPASSING FACTURATIE – GEDINGKOSTEN

Indien een facturatie wordt betwist en de schuldeiser de facturatie aanpast en ingaat op de betwisting en nadien na de ingebrekestelling van het aangepaste saldo geen verdere betwisting meer wordt gevoerd, moet gebruik gemaakt worden van de nieuwe invorderingsprocedure voor onbetwiste geldschulden.

Artikel 866 Ger. W. laat aan de rechtbank toe om de gerechtskosten ten laste te leggen van de eisende partij.

C. NV / J. & S. BVBA

(...)

Met dagvaarding van 9 maart januari 2017 vordert de eisende partij jegens de verwerende partij de betaling van 11.238,09 EUR + de rente en de kosten van het geding.

Op de inleidende zitting van 23 maart 2017 is de verwerende partij niet verschenen en de eisende partij vroeg jegens haar verstek en vonnis.

De vordering komt toelaatbaar en gegrond voor aan de hand van de door de eisende partij gegeven uitleg en de overgelegde stukken, behoudens wat volg:.

Wat de gerechtskosten betreft, stelt de rechtbank vast dat de vordering van de eisende partij zoals gesteld in de dagvaarding, eigenlijk de invordering van een niet-betwiste, vaststaande en opeisbare geldschuld tot voorwerp heeft, waarvoor zij trouwens de behandeling in korte debatten vraagt in toepassing van art. 735 Ger. W. Voor dergelijke invorderingen heeft de wetgever een nieuwe, eenvoudige en goedkope procedure ingevoerd (art. 1394/20 t.e.m. 1394/27 Ger. W.), die op 2 juli 2016 in werking is getreden (KB 16 juni 2016, 22 juni 2016). Het is de uitdrukkelijke bedoeling van de wetgever om de rechtbank van koophandel te ontlasten door haar meer bepaald te

ontheffen van taken die niets te maken hebben met haar kerntaak, zijnde het beslechten van rechtsgeschillen, eenvoudig omdat het gaat om de invordering van onbetwiste schulden, waaromtrent in de Memorie van toelichting bij het Wetsontwerp houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie (zgn. 'Potpourriwet I') eveneens wordt gesteld dat het niet langer aangewezen is om onbetwiste schulden van meet af aan in te vorderen met toepassing van een jurisdictionele procedure, maar dat een administratieve procedure die uitmondt in een administratieve rechtshandeling daartoe volstaat (*Parl.St.* Kamer 2014-15, nr. 54-1219/1, 26-27).

De eisende partij geeft niet aan waarom zij *in casu* geen gebruik heeft gemaakt van die specifieke procedure. De eisende partij geeft evenmin aan waarom zij *in casu* gekozen heeft voor de gemeenrechtelijke invorderingsprocedure.

De rechtbank stelt enkel vast dat de eisende partij in de dagvaarding schrijft dat zij de verwerende partij verschillende keren tot betaling heeft aangemaand en dat de verwerende partij, in reactie op de aanmaning dd. 20 december 2016, heeft laten weten dat "een aantal taken niet in orde waren, dat dit deels werd opgelost met nieuw materiaal, maar niet op de manier zoals administratief afgesproken. Gedagde eiste een kredietnota". In zoverre de eisende partij hiermee (impliciet) wil aangeven dat de vordering door de verwerende partij betwist wordt, wat de toepassing van de nieuwe invorderingsprocedure in toepassing van art. 1394/20 e.v. Ger. W. zou uitsluiten, kan de rechtbank dit niet bijtreden. Immers, het blijkt uit de voorgelegde stukken dat de eisende partij, na de hierboven aangehaalde reactie van de verwerende partij op de aanmaning d.d. 20 december 2016, inderdaad en effectief een kredietnota heeft uitgeschreven op 09/01/2017 ten bedrage van 518,04 EUR. Tegelijk heeft de eisende partij een nieuwe aanmaning uitgestuurd op 9 januari 2017, waarin die kredietnota verrekend werd. De verwerende partij heeft hiertegen niet verder meer gereageerd. M.a.w. de verwerende partij heeft, na de uitreiking van de gevraagde kredietnota, geen betwisting (meer) gevoerd. Minstens toont de eisende partij dit niet aan. De uiteindelijk gestelde vordering zoals geformuleerd in de aanmaning d.d. 09/01/2017 en zoals hernomen in de dagvaarding d.d. 9 maart 2017, is niet betwist geworden en kon dus ingevorderd worden met beroep op de nieuwe procedure van art. 1394/20 e.v. Ger. W.

Zelfs al dient het recht op toegang tot de rechter zeer ruim geïnterpreteerd te worden, dan nog kan dit recht misbruikt worden wanneer men niet handelt op een wijze die van een normaal voorzichtig en diligent persoon kan

verwacht worden (Rb. Bergen 11 september 2008, *FJF* 2010, 234). Een fundamentele regel van procesrecht is trouwens de proceseconomie, hetgeen betekent dat in de mate van het mogelijke economisch moet worden omgesprongen met procedures, vermits de rechtbanken overheidsdiensten zijn, zodat de gebruikers verplicht zijn om er zuinig gebruik van te maken (Rb. Oost-Vlaanderen, afd. Gent, 21 oktober 2014, *Fisc. Koerier* 2015, afl. 4, 516). Er kan niet worden getolereerd dat de steeds te schaarse overheidsmiddelen van hun doel afgewend worden (P. Taelman en P. Van Orshoven, *De wet van 26 april 2007 doorgelicht*, Brugge, die Keure, 2007, 142). Waar de maatschappij nood heeft aan een zo snel mogelijke rechtspleging die met zo weinig mogelijk middelen geschiedt, moeten de partijen hun processtrategie op de principes van proceseconomie afstemmen en de afwikkeling van hun geschil met een minimum aan tijd, geld en arbeidsinzet van de betrokkenen benaarstigen (B. Allemeersch, *Taakverdeling in het burgerlijk proces*, 2007, 617, nr. 38).

In die optiek kan het als een fout in de zin van art. 1382-1383 BW worden aanzien om zonder een goede reden - wat dus verder gaat dan het door art. 17-18 Ger. W. vereiste belang - tot een klassieke, gemeenrechtelijke invorderingsprocedure over te gaan wanneer het gaat om een niet-betwiste, vaststaande en opeisbare geldschuld die perfect met de nieuwe procedure van art. 1394/20 e.v. Ger. W. kan ingevorderd worden, hetgeen men redelijkerwijze kan verwachten van een normaal voorzichtig persoon, in dezelfde omstandigheden geplaagd. De regel uit het aansprakelijkheidsrecht dat men alle redelijke maatregelen moet nemen teneinde de schade te beperken, geldt ook in het civiele procesrecht (J. Laenens, D. Scheers, P. Thiriar, S. Rutten en B. Vanlerberghe, *Handboek Gerechtelijk Recht*, vierde editie, 2016, 524, nr. 1202). Nutteloze gerechtskosten, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in art. 1022 Ger. W., zijn ten laste van de partij die ze foutief heeft veroorzaakt (art. 1017, eerste lid Ger. W., zoals aangevuld door art. 81 van de wet van 25 december 2016 tot wijziging van de rechtspositie van de gedetineerden en van het toezicht op de gevangenen en houdende diverse bepalingen inzake justitie).

Voorheen werd ook al aangenomen dat gerechtskosten die foutief veroorzaakt worden, ten laste kunnen gelegd worden van de niet in het ongelijk gestelde partij, in weerwil van het principe verwoord in de eerste zin van art. 1017, eerste lid Ger. W. (vgl. Cass. 7 oktober 2013, S.11.0108.N; Cass. 14 mei 2001, *Arr. Cass.* 2001, 885). Art. 1017, eerste lid Ger. W. bepaalt immers dat de kosten in principe maar ten laste van de verliezende partij gelegd worden, voor zover bijzondere wetten niet anders bepalen. Art. 1382-1383 BW zijn bijzondere wettelijke bepalingen waardoor van voormeld principe van art. 1017, eerste lid Ger. W. kon afgeweken worden (vgl. Cass. 24 april 1978, *RW* 1978-79, 2669; *Pas.* 1978, I, 955; S. Voet, "Gedingkosten in de civiele rechtspleging" in: J. Van Ooninck, L. Van den Hole en Vlaams Pleitgenootschap (eds.), *Civiel procesrecht vandaag en morgen*, 2013, 77, nr. 6). Dit werd trouwens beschouwd als een wettelijk voorziene afwijking op de verplichting van de rechter om zich aan de partijautonomie te houden (S. Mosselmans, "Taak van de rechter bij verstek", *RW* 2016-17, 3 e.v., *Inz.* 21, nr. 65). Procesrechtmisbruik raakt overigens de openbare orde

(*Parl. St.* Kamer 2015-16, nr. 54-1986/1, 54), zodat ook de regel van art. 806 Ger. W. aan de voormelde toetsing niet in de weg stond. Thans klemmt dit des te meer sinds de wijziging van art. 1017, eerste lid Ger. W. ingevolge art. 81 van de wet van 25 december 2016 tot wijziging van de rechtspositie van de gedetineerden en van het toezicht op de gevangenen en houdende diverse bepalingen inzake justitie, gezien voortaan uitdrukkelijk voorgeschreven is dat de nutteloze gerechtskosten, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding, zelfs ambrshalve ten laste gelegd worden van de partij die ze foutief heeft veroorzaakt.

Gelet op het bovenstaande en gezien de eisende partij niet aangeeft welke goede redenen zij heeft om in dit geval niet de goedkopere buitengerechtelijke invorderingsprocedure aan te wenden, beoordeelt de rechtbank haar procesvoering bij dagvaarding voor de rechtbank in dit geval als nodeloos en foutief en worden de nutteloze gerechtskosten van onderhavige procedure niet ten laste van de verwerende partij gelegd maar wel ten laste van de eisende partij gelegd, zonder dat dit afbreuk doet aan hetgeen is bepaald in art. 1024 Ger. W. wat de kosten van tenuitvoerlegging betreft.

De rechtbank voegt hier nog aan toe dat het enige fundamentele criterium om de nieuwe invorderingsprocedure van art. 1394/20 e.v. Ger. W. niet toe te kunnen passen - behoudens de wettelijke uitzonderingsgevallen -, bestaat in het feitelijk gegeven dat de schuld door de schuldenaar is betwist. Wanneer er betwisting is gevoerd vanwege de schuldenaar, dan weet de schuldeiser dat en kan hij dat aanhalen en - onder verwijzing naar het stuk uitgaande van de schuldenaar waarin zijn betwisting tot uiting is gebracht - van meet af aan aantonen in de dagvaarding waarmee de gemeenrechtelijke invorderingsprocedure wordt opgestart. Enkel het antwoord op de vraag als de verwerende partij in onderhavige zaak betwisting gevoerd heeft of niet, is doorslaggevend. En nergens toont de eisende partij aan dat de verwerende partij in dit geval nog betwisting gevoerd heeft nopens de uiteindelijke aanspraak van de eisende partij.

Op de vraag van de eisende partij om dit verstekvonnis, dat een veroordeling tot betaling van een som geld bevat en waartegen nog verzet openstaat, uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, kan worden ingegaan zoals hierna bepaald, derwijze dat het vonnis ten uitvoer kan worden gelegd vóór het verstrijken van de termijn van een maand na de betekening van dit vonnis, in de zin van art. 1495, tweede lid Ger. W.

De schorsende werking van het eventueel aantekenen van verzet, ten aanzien van de uitvoerbaarheid bij voorraad van onderhavig verstekvonnis, kan evenwel slechts mits een bijzondere motivering worden uitgesloten (art. 1397, eerste lid Ger. W.). De eisende partij toont niet aan welke specifieke redenen er voorhanden zijn om in onderhavig geval van dat principe af te wijken.

Het kantonnement is een recht van de veroordeelde partij. De eisende partij toont niet aan waarom dit aan de verwerende partij moet worden ontzegd.

(...)

GENT, 7DE KAMER, 24 APRIL 2017

Voorzitter: F. Deschoolmeester
Raadsheren: G. Vanderstichele en M. Oosterlinck

PROCEDURE INNING ONBETWISTE GELDSCHULDEN – FACULTATIEF KARAKTER – GERECHTSKOSTEN

Uit artikel 1394/20 Ger. W. blijkt het facultatief karakter van de mogelijkheid om gebruik te maken van de nieuwe administratieve procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden. De schuldeiser heeft de mogelijkheid, maar niet de verplichting.

Bijgevolg is er geen sprake van een fout indien wordt gebruik gemaakt van de gemeenrechtelijke invorderingsprocedure via dagvaarding en worden de gerechtskosten ten laste gelegd van de in het ongelijk gestelde partij.

V. / P.

(...)

1. DE RECHTSPLEGING IN HOGER BEROEP

1. Het hoger beroep werd ingesteld bij verzoekschrift van 23 november 2016, het werd gericht tegen het vonnis van 22 september 2016 van de rechtbank van koophandel Gent, afdeling Dendermonde.

(...)

2. DE FEITEN EN DE VOORAFGAANDE RECHTSPLEGING

4. Bij exploit betekend op 12 juli 2016 liet V. overgaan tot dagvaarding van P. voor de rechtbank van koophandel Gent, afdeling Dendermonde. De eis strekte samengevat tot:

- veroordeling van in betaling van achterstallige facturen ten belope van 5.943,30 euro, vermeerderd met de intresten aan de rentevoet voorzien in artikel 5 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties op 5.403 euro vanaf de respectievelijke vervaldatum der facturen tot de dag van de algehele betaling, en meer intresten op 540,30 euro aan de wettelijke rentevoet vanaf de datum van de dagvaarding tot de dag van de algehele betaling,
- veroordeling van P. tot de kosten van het geding,
- uitvoerbaarverklaring bij voorraad van het vonnis, zonder borgstelling of kantonnement.

5. Bij verstekvonnis van 22 september 2016 werd de eis van V. tegen P. ingewilligd, behalve wat de kosten van de procedure betrof; deze werden ten laste van V. gelegd, onverminderd de toepassing van artikel 1024 van het Gerechtelijk Wetboek.

Met betrekking tot de gerechtskosten overwoog de rechtbank het volgende:

“Wat de gerechtskosten betreft, stelt de rechtbank vast dat de eisende partij in de dagvaarding zelf aangeeft dat haar eis een invordering van een niet-betwiste, vaststaande en opeisbare geldschuld tot voorwerp heeft, waarvoor zij trouwens de behandeling in korte debatten vraagt in toepassing van art. 735, § 2 Ger. W. Voor dergelijke invorderingen heeft de wetgever een nieuwe, eenvoudige en goedkope procedure ingevoerd (art. 1394/20 t.e.m. 1.394/27 Ger. W.), die op 2 juli 2016 in werking is getreden (KB 16 juni 2016, B.S. 22 juni 2016);

De eisende partij geeft niet aan waarom zij in casu geen gebruik maakt van die specifieke procedure. Nochtans is het de uitdrukkelijke bedoeling van de wetgever om de rechtbank van koophandel te ontlasten door haar meer bepaald te ontheffen van taken die niets te maken hebben met haar kerntaak, zijnde het beslechten van rechtsgeschillen, eenvoudig omdat het gaat om de invordering van onbetwiste schulden, waaromtrent in de Memorie van toelichting bij het Wetsontwerp houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake Justitie (zgn. Potpourriwet I) eveneens wordt gesteld dat het niet langer aangewezen is om onbetwiste schulden van meet af aan in te vorderen met toepassing van een jurisdictionele procedure, maar dat een administratieve procedure, die uitmondt in een administratieve rechtshandeling daartoe volstaat (Parl.st. Kamer 2014-15, nr. 54-1219/1, 26-27). Naar het oordeel van de rechtbank zijn er in casu nodeloze kosten gemaakt, zoals de kosten van dagvaarding. Art. 866 Ger. W. bepaalt dat nodeloze kosten die veroorzaakt worden door toedoen van een ministerieel ambtenaar, te zijnen laste komen. In de rechtsleer wordt op goede gronden verdedigd dat het in art. 866 Ger. W. opgenomen principe - in een proceseconomische en kostenbeheersingsoptiek - een ruime toepassing verdient/temeer het gezien wordt als een uiting van het algemeen beginsel inzake loyaliteit of goede trouw in het proces. Bepaalde rechtsleer acht het in artikel 866 Ger. W. opgenomen principe naar analogie zelfs van toepassing op de advocaat die optreedt als mandataris ad litem (zie B. Deconinck, “Art. 866 Gerechtelijk Wetboek” in Comm. Ger., 2009, nrs. 4-7). In die omstandigheden worden de gerechtskosten van onderhavige procedure ten laste van de eisende partij gelegd.”

6. Bij vonnis van 31 januari 2017 van de Nederlandstalige rechtbank van koophandel Brussel werd P. failliet verklaard en werd X. aangewezen als curator.

3. DE STANDPUNTEN EN VORDERINGEN VAN PARTIJEN IN HOGER BEROEP

7. Voor een omstandige uiteenzetting van de grieven en de argumentatie van V. verwijst het hof naar haar beroepsakte.

B. In die beroepsakte neergelegd ter griffe op 23 november 2016 vordert V. samengevat:

- haar hoger beroep toelaatbaar en gegrond te verklaren,
- het bestreden vonnis te niet te doen wat betreft de beslissing over de gerechtskosten, opnieuw rechtdoende te veroordelen tot de kosten van het geding aan de zijde van V. begroot op:

310,42 euro dagvaardingskosten en 600 euro rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg,

210 euro rolrechten en 600 euro rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep in geval van niet-betwisting of verstek.

4. DE BEOORDELING

(...)

4.2 De gegrondheid van het hoger beroep

10. Het hoger beroep door V. is beperkt tot de beslissing van de eerste rechter over de gerechtskosten.

11. Bij wet van 19 oktober 2015 houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie (BS 22 oktober 2015) werd een nieuw hoofdstuk *Iquinquies* met als titel "Invordering van onbetwiste geldschulden" (hierna de "IOS-procedure") ingevoegd in het vijfde deel, eerste titel van het Gerechtelijk Wetboek. Het omvat de artikelen 1394/20 tot en met 1394/27.

12. Artikel 1394/20 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat elke onbetwiste schuld die een geldsom tot voorwerp heeft en die vaststaat en opeisbaar is op dag van de aanmaning bedoeld bij artikel 1394/21, ongeacht het bedrag ervan, vermeerderd met de verhogingen waarin de wet voorziet en de invorderingskosten alsmede, in voorkomend geval en ten belope van ten hoogste 10% van de hoofdsom van de schuld, alle interesten en strafbedingen, in naam en voor rekening van de schuldeiser op verzoek van de advocaat van de schuldeiser door een gerechtsdeurwaarder kan worden ingevorderd.

Uit deze wetsbepaling blijkt dat een schuldeiser de mogelijkheid, maar niet de verplichting, heeft om zijn schuldvordering te innen via de IOS-procedure.

Het louter feit dat tijdens de parlementaire voorbereiding geopperd werd dat het niet langer aangewezen was om onbetwiste schuldvorderingen van meet af aan in te vorderen met toepassing van een jurisdictionele procedure, maar dat een administratieve procedure volstond (zie. *Parl. St.*, Kamer, DOC 54 1219/001, p. 26) doet geen afbreuk aan deze duidelijke wetsbepaling.

13. In zijn advies over het ontwerp van wet tot wijziging van de rechtspositie van de gedetineerden en van het toezicht op de gevangenen en houdende diverse bepalingen inzake justitie (potpourri IV) wees ook de Raad van State al op het facultatief karakter van de IOS-procedure:

"Voorts hebben alle commentatoren de nadruk gelegd op de alternatieve aard van die nieuwe buitengerechtelijke procedure die 's' ajoute aux procedures existantes mais ne les supplante pas" (vrije vertaling: die wordt toegevoegd aan de bestaande procedures, maar ze niet vervangt). Artikel 735, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt trouwens nog altijd uitdrukkelijk dat "de invordering van de niet betwiste schuldvorderingen" één van de gedingen is die moeten worden behandeld "op grond van de voor de korte debatten voorziene procedure". Die bepaling wordt in het huidige voorontwerp niet gewijzigd." (Zie *Parl. St.*, Kamer, DOC 54 -986/001,

p. 187, zie ook D. Mougnot, *Le recouvrement de dettes d'argent non contestées*, in H. Boularbah en J.-F. Van Drooghenbroeck, *Le code judiciaire en potpourri*, Brussel, Larcier, 2016, p. 334).

14. Zelfs de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders van België erkent het facultatief karakter van de IOS-procedure (Zie N. DECOCK, *Vereenvoudigde invorderingsprocedure voor geringe schuldvorderingen naar Frans recht en procedure voor invordering van onbetwiste geldschulden naar Belgisch recht: van hetzelfde laken een broek?*, NKGB-CNHB, december 2016 / januari 2017, (8-16), 10):

"De advocaat is natuurlijk geen eenvoudige uitvoerder. Als raadsman van zijn cliënt komt het hem in alle omstandigheden toe de cliënt nuttig te informeren over de opportuniteit van de ene of de andere procedure, en zou hij hem dan ook kunnen aanraden geen beroep te doen op deze versnelde procedure (die wettelijk facultatief is) wanneer de voorwaarden hiertoe nochtans wel vervuld zijn.

Het vervullen van deze voorwaarden houdt dus niet automatisch in dat de procedure wordt opgestart. Het is inderdaad zo dat de advocaat de gerechtsdeurwaarder hiertoe specifiek moet mandateren"

Terecht merkt V. op dat de raadsman van de schuldeiser optreedt als "eerste rechter" (zie ook W. De Bus, *Invordering van onbetwiste schulden*. Advocaat, vervul uw rol van eerste rechter, *Juristenkrant* 2016, afl. 336, 11).

15. Omwille van het facultatief karakter oordeelde de eerste rechter ten onrechte dat V. moest aangeven waarom zij *in casu* geen gebruik maakt van die IOS-procedure.

16. Als schuldeiser kan V. bovendien een belang / voordeel hebben bij een "klassieke" gerechtelijke procedure, nu de nieuwe IOS-procedure de inning van de invorderingskosten (waaronder de interesten en de forfaitaire schadevergoeding) beperkt tot maximaal 10% van de hoofdsom (vgl. B. Vander Meulen, *Invordering van onbetwiste schulden: een oproep tot realiteitszin*, *Juristenkrant* 2016, afl. 335, 12-13).

17. De bovenstaande overwegingen gelden des te meer nu artikel 806 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de rechter in het verstekvonnis de vorderingen of verweermiddelen van de verschijnende partij inwilligt, behalve in zoverre de rechtspleging, die vorderingen of middelen strijdig zijn met de openbare orde.

In de context van artikel 806 van het Gerechtelijk Wetboek is het inwilligen van een kennelijk ongegronde vordering of een kennelijk ongegrond verweer strijdig met de openbare orde (zie Cass. 13 december 2016, P.16.0421.N/3, www.juridat.be).

Nochtans heeft de eerste rechter in zijn vonnis niet vastgesteld dat de eis van V. of een deel ervan strijdig was met de openbare orde.

18. Noch uit het gerechtsdossier, noch uit het bestreden vonnis blijkt dat V. de gelegenheid gekregen heeft zijn standpunt over het al dan niet volgen van de IOS-

procedure toe te lichten. Evenmin werden de debatten in toepassing van artikel 774 van het Gerechtelijk Wetboek daartoe heropend. Bijgevolg werden de rechten van verdediging van V. op dit punt miskend.

19. Tot slot kon de eerste rechter zich evenmin nuttig beroepen op artikel 866 van het Gerechtelijk Wetboek dat bepaalt dat de proceshandelingen en akten die nietig zijn of nodeloze kosten veroorzaken door toedoen van een ministerieel ambtenaar te zijnen laste komen; hij kan bovendien worden veroordeeld tot schadevergoeding jegens de partij.

Immers, de raadsman van V. kan niet beschouwd worden als een ministerieel ambtenaar in de zin van artikel 865 van het Gerechtelijk Wetboek.

Zelfs indien aangenomen zou worden dat het artikel een

uiting vormt van een algemener beginsel inzake loyaliteit of goede trouw in het proces dat op advocaten van toepassing is, dan nog is het hof van oordeel dat in de gegeven omstandigheden niet deloyaal gehandeld werd.

De keuze voor de klassieke gerechtelijke procedure (omwille van de mogelijk daaraan verbonden voordelen, zoals de ruimere inningsmogelijkheden en zoals het feit dat sneller een titel bekomen kan worden) kan legitiem zijn en maakt niet *per se* een fout uit. Uit niets blijkt dat V. foutief handelde en onnodig kosten maakte.

20. In toepassing van de artikelen 1017, 1022 en 1042 van het Gerechtelijk Wetboek verwijst het hof P. in falings in de gerechtskosten.

(...)

76 / 17

GENT, 7DE KAMER, 24 APRIL 2017

Voorzitter: F. Deschoolmeester
Raadsheren: G. Vanderstichele en M. Oosterlinck

PROCEDURE INNING ONBETWISTE GELDSCHULDEN – AKKOORD TUSSEN PARTIJEN – BESCHIKKINGSBEVOEGDHEID RECHTER – GERECHTSKOSTEN

Het beschikkingsbeginsel overeenkomstig artikel 1138, 2° Ger. W. is een algemeen rechtsbeginsel. De rechter mag niet oordelen noch over meer dan de eiser vordert, noch over minder, noch over niet door de eiser gevorderde zaken.

Indien er een akkoord bestaat tussen partijen omtrent o.a. de betaling van de gedingkosten, is er sprake van miskenning van het beschikkingsbeginsel indien de rechter de vordering van de gedingkosten toch niet toestaat.

V. / R.

(...)

1. DE RECHTSPLEGING IN HOGER BEROEP

1. Het hoger beroep werd ingesteld bij verzoekschrift van 23 november 2016. Het werd gericht tegen het vonnis van 15 september 2016 van de rechtbank van koophandel Gent, afdeling Dendermonde.

(...)

2. DE FEITEN EN DE VOORAFGAANDE RECHTSPLEGING

4. In de periode van 31 maart 2016 tot en met 14 juni 2016 schreef V. voor de levering van materialen aan R. negen facturen uit voor een totaalbedrag van 11.248,72 euro.

5. Bij gebreke aan reactie op de ingebrekestellingen van 21 en 29 juni 2016 en bij gebreke aan betaling liet V. op 9 juli 2016 overgaan tot dagvaarding van R. voor de rechtbank van koophandel Gent, afdeling Dendermonde.

De eis strekte samengevat tot:

- veroordeling van betaling van 12.145,30 euro, vermeerderd met de intresten aan de rentevoet voorzien in artikel 5 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties op 11.041,18 euro vanaf de respectievelijke vervaldatum der facturen tot de dag van de algehele betaling, en meer intresten op 1.104,12 euro aan de wettelijke rentevoet vanaf de datum van de dagvaarding tot de dag van de algehele betaling,
- veroordeling van 3 tot de kosten van het geding,
- uitvoerbaarverklaring bij voorraad van het vonnis, zonder borgstelling of kantonnement.

6. Op 30 augustus 2016 meldde de raadsman van R. de eis op zich niet te betwisten. Tegelijk verzocht hij om de minimumrechtsplegingsvergoeding en om te mogen afkorten met zes maandelijks betalingen vanaf 1 oktober 2016. De raadsman van er ging hiermee dezelfde dag nog akkoord.

7. Bij vonnis van 15 september 2016 werd de eis van V. tegen R. ingewilligd, behalve wat de kosten van de procedure betrof, en werd V. gemachtigd de veroordeling te voldoen bij middel van zes afkortingen. De kosten van de procedure werden ten laste van V. gelegd onverminderd de toepassing van artikel 1024 van het Gerechtelijk Wetboek.

Met betrekking tot de gerechtskosten overwoog de rechtbank het volgende:

“Wat de gerechtskosten betreft, stelt de rechtbank vast dat de eisende partij in de dagvaarding zelf aangeeft dat haar eis een invordering van een niet-betwiste, vaststaande en opeisbare geldschuld tot voorwerp heeft, waarvoor zij trouwens de behandeling in korte debatten vraagt in toepassing van art. 735, § 2 Ger. W. Voor dergelijke vorderingen heeft de wetgever een nieuwe, eenvoudige en goedkope procedure ingevoerd (art. 1394/20 t.e.m. 1.394/27 Ger. W.), die op 2 juli 2016 in werking is getreden (KB 16 juni 2016, B.S. 22 juni 2016); De eisende partij geeft niet aan waarom zij in casu geen gebruik maakt van die specifieke procedure. Nochtans is het de uitdrukkelijk bedoeling van de wetgever om de rechtbank van koophandel te ontlasten door haar meer bepaald te ontheffen van taken die niets te maken hebben met haar kerntaak, zijnde het beslechten van rechtsgeschillen, eenvoudig omdat het gaat om de invordering van onbetwiste schulden, waaromtrent in de Memorie van toelichting bij het Wetsontwerp houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie (zgn. *Potpourriwet I*) eveneens wordt gesteld dat het niet langer aangewezen is om onbetwiste schulden van meet af aan in te vorderen met toepassing van een jurisdictionele procedure, maar dat een administratieve procedure die uitmondt in een administratieve rechtshandeling daartoe volstaat (Parl.St. Kamer 2014-15, nr. 54-1219/1, 26-27). Naar het oordeel van de rechtbank zijn er in casu nodeloze kosten gemaakt, zoals de kosten van dagvaarding. Art. 866 Ger. W. bepaalt dat nodeloze kosten die veroorzaakt worden door toedoen van een ministerieel ambtenaar, te zijnen laste komen. In de rechtsleer wordt op goede gronden verdedigd dat het in art. 806 Ger. W. opgenomen principe – in een proceseconomische en kostenbeheersingsoptiek – een ruime toepassing verdient/temeer het gezien wordt als een uiting van het algemeen beginsel inzake loyaliteit en goede trouw in het proces. Bepaalde rechtsleer acht het in artikel 866 Ger. W. opgenomen principe naar analogie zelfs van toepassing op de advocaat die optreedt als mandataris *ad litem* (zie B. Deconinck, “Art. 866 Gerechtelijk Wetboek” in *Comm.Ger.*, 2009; nrs. 4-7). In die omstandigheden worden de gerechtskosten van onderhavige procedure ten laste van eisende partij) gelegd.”

8. Op 19 september 2016 stuurde de raadsman van V. een afrekening met afbetalingsplan aan de raadsman van R. De afrekening omvatte 750 euro rechtsplegingsvergoeding.

3. DE STANDPUNTEN EN VORDERINGEN VAN PARTIJEN IN HOGER BEROEP

9. Voor een omstandige uiteenzetting van de grieven en de argumentatie van partijen verwijst het hof naar de beroepsakte en de conclusies voor partijen.

10. In de beroepsconclusie neergelegd ter griffie op 30 januari 201 vordert V. samengevat:

- haar hoger beroep toelaatbaar en gegrond te verklaren,
- het bestreden vonnis te niet te doen wat betreft de beslissing over de gerechtskosten, opnieuw rechtdoende, R. te veroordelen tot de kosten van het geding aan de zijde van V. begroot op:

311,91 euro dagvaardingskosten en 750 euro rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg,

210 euro rolrechten en 750 euro rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep.

11. In de syntheseberoepsbesluiten neergelegd ter griffie op 18 februari 2017 vordert R. samengevat:

- akte te nemen dat zij zich gedraagt naar het oordeel van het hof
- te zeggen voor recht dat de gerechtskosten hoger beroep niet ten haren laste gelegd worden.

4. DE BEOORDELING

(...)

4.2 De gegrondheid van het hoger beroep

13. Het hoger beroep door V. is beperkt tot de beslissing van de eerste rechter over de gerechtskosten.

14. Het beschikkingsbeginsel, zoals vastgelegd in artikel 1138, 2° van het Gerechtelijk Wetboek, betreft een algemeen rechtsbeginsel (cf. Cass. 28 oktober 2011, F.11.0004.F, www.juridat.be). Het houdt in dat de partijen de grenzen van het geding bepalen en dat de eiser het voorwerp en de oorzaak van zijn eis bepaalt.

De rechter mag daarom oordelen noch over meer dan de eiser vordert (*ultra petita*), noch over minder (*infra petita*), noch over niet door de eiser gevorderde zaken (*extra petita*).

De rechter moet, zelfs ambtshalve, de rechtsregels toepassen op de feiten die hem regelmatig ter beoordeling voorgelegd zijn, ongeacht of die rechtsregels aanvullend, dwingend of van openbare orde zijn (*Da mihi factum, dabo tibi ius*) (zie C. VAN SEVEREN, Beschikkingsbeginsel vs.: taak van de rechter, noot onder Antwerpen 20 januari 2014, *NJW* 2015, afl. 314, 18).

De rechter moet de juridische aard onderzoeken van de voor hem gebrachte eisen en hij kan, ongeacht de omschrijving die de partijen eraan gegeven hebben, deze aanvullen, mits hij geen enkel geschil opwerpt waarvan de partijen het bestaan uitgesloten hebben, zijn beslissing uitsluitend grondt op feiten die hem regelmatig ter beoordeling voorgelegd zijn en het voorwerp van de vordering niet wijzigt. Hij is bovendien verplicht om, met eerbiediging van het recht van verdediging, ambtshalve alle rechtsmiddelen op te werpen waarvan de toepassing geboden is door alle feiten die door de partijen in het bijzonder tot staving van hun eisen aangevoerd zijn (zie Cass. 27 september 2013, C.12.0381.F, www.juridat.be).

15. Op de inleidingszitting voor de eerste rechter bestond een akkoord tussen V. en R. en het akkoord omvatte de betaling van de kosten van de procedure (inclusief de minimumrechtsplegingsvergoeding). De eerste rechter erkende dit overigens in het bestreden vonnis door te onderlijnen dat R. nog de aard, noch de hoegrootheid van de vordering betwistte.

Niettegenstaande dit akkoord wierp de eerste rechter in het betreden vonnis een geschil op over deze kosten van de procedure waarvan de partijen het bestaan uitgesloten hadden. Op die manier statueerde de eerste rechter *extra petita* en miskende hij het beschikkingsbeginsel.

16. Noch uit het gerechtsdossier, noch uit het bestreden vonnis blijkt dat partijen de gelegenheid gekregen hebben hun standpunt over het al dan niet volgen van de procedure tot invordering van onbetwiste geldschulden (IOS-procedure) toe te lichten. Evenmin werden de debatten in toepassing van artikel 774 van het Gerechtelijk Wetboek daartoe heropend. Bijgevolg werden, de rechten van verdediging van partijen op dit punt miskend.

17. Nu de miskenning van het beschikkingsbeginsel de aanleiding vormde voor het hoger beroep, eerder dan de houding van R. en R. nog niet tot betaling overging, komt het passend voor de rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep om te slaan en enkel de rolrechten in hoger beroep ten laste van R. te leggen.

(...)

77/ 17

KH. GENT, AFD. KORTRIJK, 1STE KAMER,
29 JUNI 2017

Voorzitter: P. Descyne
Rechters in handelszaken: P. De Smet en L. Vanderbeke

PROCEDURE INNING ONBETWISTE GELDSCHULDEN – BETWISTING NA AANMANING – VERSTEVONNIS – BASISBEDRAG RECHTSPLEGINGSVERGOEDING

De eisende partij verkrijgt de basis rechtsplegingsvergoeding, zelfs bij verstek door verwerende partij, wanneer de eisende partij tot een bijkomende, gemeenrechtelijke invorderingsprocedure bij dagvaarding gedwongen werd, doordat de verwerende partij i.k.v. de eerder opgestarte administratieve invorderingsprocedure, een betwisting heeft laten gelden, die tijdens de procedure ten gronde niet wordt volgehouden noch wordt hard gemaakt.

BVBA / V. BVBA

(...)

Met dagvaarding van 23 mei 2017 vordert de eisende partij jegens de verwerende partij de betaling van 4.092,29 EUR + de rente en de kosten van het geding.

Op de inleidende zitting van 8 juni 2017 is de verwerende partij niet verschenen en de eisende partij vroeg jegens haar verstek en vonnis.

De vordering komt toelaatbaar en gegrond voor aan de hand van de door de eisende partij gegeven uitleg en de overgelegde stukken, behoudens wat volgt.

In verband met de rechtsplegingsvergoeding vraagt de eiseres de toekenning van het basisbedrag *“vermits gedaagde door haar houding te kennen gaf dat het volgens haar niet om aanvaarde facturen gaat. Dat gedaagde zelf de goedkope en vlugge invorderingsprocedure gefrustreerd heeft door haar laattijdig en ongegrond protest waardoor zij verzoekster tegelijk opzadelt met bijkomende kosten van raadsman en gerechtsdeurwaarder. Dat gedaagde bovendien door haar dilatoire houding tevens het justitieel apparaat metodeloze kosten opzadelt zodat het niet billijk zou zijn dat haar obstructie, zelfs bij verstek, zou beloond worden door slechts een minimum rechtsplegingsvergoeding verschuldigd te zijn.”*

Luidens art. 6 van het KB van 26 oktober 2007 dient het minimum bedrag te worden toegekend wanneer een zaak wordt afgesloten met een beslissing gewezen bij verstek en geen enkele in het ongelijk gesteld partij ooit is verschenen. Door dergelijk geval van vermindering van het basisbedrag in te voeren heeft de Koning zijn bevoegdheid, toegekend door de wetgever in art. 1022, tweede lid Ger. W. overschreden. De rechtbank past derhalve, in toepassing van art. 159 Grondwet, art. 6 van voormeld Koninklijk Besluit niet toe. De rechtbank gaat in op het verzoek van de eisende partij om de basis rechtsplegingsvergoeding toe te kennen, gezien er inderdaad sprake is van een kennelijk onredelijke situatie, meer bepaald waar de eisende partij tot een bijkomende, gemeenrechtelijke invorderingsprocedure bij dagvaarding gedwongen werd doordat de verwerende partij, in het kader van de eerder opgestarte administratieve invorderingsprocedure op grond van art. 1394/20 e.v. Ger. W., een betwisting heeft laten gelden, die thans niet volgehouden noch hard gemaakt wordt vermits de verwerende partij niet eens verschijnt om haar eerder opgeworpen betwisting effectief te laten beoordelen, wat de rechtbank tot de conclusie brengt dat het om een louter dilatoire, zelfs illusoire betwisting gaat. In die omstandigheden is de eisende partij gedwongen om supplementaire kosten voor tussenkomst van haar raadsman te maken, wat *in casu* dient vergoed te worden door toekenning van het basisbedrag der rechtsplegingsvergoeding.

(...)